

Zdrav start

v naši kadrovske politiki

Da se lahko problem kadrovanja reši, vsaj delno, ga je potrebno temeljito poznavati; poznavati vse njegove konkretnje nujne. Te pa so značile šele na podlagi konkretnih podatkov, katere smo dobili s temeljito analizo, ki nam je pokazala, kako je dejansko stanje. Kajti šele temeljita analiza je lahko startna osnova pri reševanju tega problema.

In ravno o kadrovskem vprašanju smo razpravljali brez analiz, vsaj brez takih, ki bi bile v resnici verodostojne in temeljite. Sicer so nam bili znani statistični podatki, po katerih je v celjskem okraju od vseh zaposlenih v industriji je 0,97 odstotka ljudi z visoko oziroma visoko izobrazbo ter 3,75 odstotka ljudi s srednjim strokovnim izobrazbo, kar je daleč pod zahtevami moderne organizacije in tehnologije dela. Razen tega, pa je se določen odstotek teh ljudi zaposlen na delovnih mestih, ki so zgoj administrativna in skoraj nimajo zveze s proizvodnjo, kar še poslabša dejansko stanje. Dalje so nam znani podatki zavoda za statistiko, po katerih bi potrebovala industrija v letosnjem letu: strokovnjakov z visoko izobrazbo 109 odstotkov več, kot so jih imeli lansko leto; strokovnjakov z visoko izobrazbo 271 odstotkov več ter strokovnjakov s srednjim strokovnim izobrazbo 43 odstotkov več kot lani. Toda ti podatki verjetno niso popoloma točni in to iz dveh razlogov:

• Ker so v podjetjih uporabljali neenotno terminologijo o strokovnosti;

• Ker so zahteve po strokovnosti preveč, oziroma premalo potencirali.

Terminologija je bila neenotna predvsem zato, ker so delavce razvrščali po kvalifikaciji, uslužbence pa po strokovnosti. In pri tem niso pravilno razumeli posameznih pojmov ter je prihalo do velikih anomalij, ko so visokokvalificirane delavce enačili s strokovnjaki z visoko izobrazbo, kvalificirane delavce pa s strokovnjaki s srednjim strokovnim izobrazbo.

(dalje na 3. strani)

TRDNIŠTVO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

RESNA PRIZADEEVANJA

- ali bomo obvladali plaz zviševanja cen
- opravičena in neopravičena hotenja

Mere za uskladitev cen prehranbenih proizvodov in električnega toka ter premoga odzvanjajo v široki javnosti v dveh vprašanjih: ali so zvišane cene na predvideni ravni in ali ne vodijo k verižni reakciji podprtosti drugih proizvodov? O tem, da so te mere bistveno vplivale na živiljenjske stroške, ki smo jih izravnali z draginjskim dodatkom ter zvišanjem otroškega dodatka, bi ne kazalo pisati, če ne bi obstajala nevarnost, da izravnalni dodatek porušimo z zvišanjem cen storitvam ali proizvodom, pri katerih je že vključena višja cena surovine ali da podjetje z ali brez rezerv iščejo za izplačilo draginjskega dodatka izhod v novih cenah.

V celjskem okraju je popis blaga v juliju povzročil trenutni porast cen vseh proizvodov. To se sedaj že popravlja. Tako so cene zelenjave in sadja znova v normalnih mejah, težnja po višanju pa ostaja pri storitvah, v gostinstvu in peki kruha.

Na splošno v celjskem okraju ni vprašanja nedovoljenega višanja cen. Nekaj je bil le ukrep zastopnikov podjetja za preskrbo z mesom, ki se sočasno z novimi merami uskladili ceno mesa s sosednjima

okrajema. Nove cene so naslednje: goveje meso mlade pitane živine (baby-beef) od 650 do 1150, goveje meso la in I. vrste s klavnostjo nad 50 odstotkov od 640 do 1120, goveje meso la in I. vrste s klavnostjo nad 50 odstotkov od 550 do 880, teleće meso od 820 do 1175 in svinsko meso 680 do 950 dinarjev. Tako so zvišali ceno govejega mesa za 9 odstotkov in telečega za 7 odstotkov.

V okviru praznovanja občinskega praznika občine Šentjur pri Celju so v soboto popoldne pričeli s slavnostnim praznovanjem 90-letnice ustanovitve gasilskega društva Šentjur. Popoldne je bil sprejem gasilcev, zvečer pa akademija, na kateri je govoril predsednik okrajne gasilske zveze tovariš SOK. Zar je večina prireditvevki so bile predvidene za nedeljo: živinorejska razstava, konjske dirke in nastop dresiranih psov — zaradi slabega vremena odpadle in bile preložene na poznejši čas.

Letos mineva 20 let, odkar so po odločitvi štaba IV. operativne cone borbeni enote NOV v dne 30. julija do 1. avgusta 1944 napadle nemške postojanke v Ljubnem ob Savinji, Lučah, Gornjem gradu, jih uničile ter osvojile večji del Zgornje Savinjske doline. Dolina je bila za okupatorja važna v političnem in vojaškem oziru. Najpomembnejše pa je bilo dejstvo, da je sedaj v mejah nemškega rajha nastalo osvobojeno ozemlje. Dolina je postala na Štajerskem najpomembnejše oporišče osvobodilnega gibanja. Posebno vlogo je odigrala v zvezl s koroškimi partizani.

Da bi prebivalci Zgornje Savinjske doline kar najbolj slavnostno pričakali pomembno dvajseto obletnico, si je pripravljalni odbor zadal obširen program slavnostnih prireditiv.

Začetek praznovanja bo 12. septembra popoldan z odprtanjem urejenega skupnega grobišča s spomenikom 149 padlim borcem IV. operativne cone NOV pri Gornjem gradu, ki so padli v sovražni ofenzivi decembra 1944. Zvečer pa bo svečana akademija, ki jo prireja z izbranim kulturnim programom DPD »Zarja« iz Trbovelj. Zvečer bo veliki ognjemel.

Muzej narodne osvoboditve iz Celja bo v zadržnem domu priredil razstavo dokumentov in fotografij iz narodnoosvobodilnega boja, s poudarkom na obdobju osvobojenega ozemlja v Zgornji Savinjski dolini.

V nedeljo, 13. septembra, pa bo »Zarja« iz Trbovelj odkrila spominsko ploščo na stavbi, kjer je bil sedež kulturne ekipi IV. operativne cone. Zatem pa bo veliko politično zborovanje.

Posledica pa je velik padec količine skega prometa svežega mesa.

Z novimi cenami kruha (beli 120, črn 84, ržen 96 in žemlje 15 dinarjev) ter različnimi cenami moka v republikah (Slovenija — bela moka 125, črna 82; ostale republike — bela moka 106, črna 89) imajo celjske pekarne kar pri 1 kilogramu črnega kruha nad 4 dinarje izgube. Problem je v tem, da morajo uvažati črno moko iz drugih republik, ker domače mlevske kapacitete krijejo le slabo tretjino potrebe. Razlika v ceni moka veča pekarske stroške in trka na novo višanje cen kruha.

(Dalje na 2. strani)

Sentjur v svečanih dneh

Klub dežu je nastop gasilskih društev iz vsega okraja odlično uspel. Ob večernih urah pa so se številni gledalci sprostili na gasilski zabavi.

Končana žetev pšenice

Zetev je za nami. Ponekod je bil pridelek dober, drugod pa spet ne. Ker še niso znani podatki o žetvi v vsem okraju, smo se za orientacijo kakšna je bila letošnja žetev, obrnila na Kmetijski kombinat Žalec, kot največjo kmetijsko gospodarsko organizacijo v okraju.

Letošnji povprečni donos pšenice se giblje od 30 do 35 centov na hektar kar je zelo lep uspeh. Najslabše se je odrezala stara avstrijska sorta, ki je dosegla donos 20 centov na hektar. Najbolje pa sta se obnesli sorte: ruska »bezostaja« in italijanska »san pastore«, ki sta dosegli donos 50 centov na hektar. S sorte »san pastore« imajo že sedaj zasejanih največ površin, zato bodo to in rusko »bezostaja« tudi obdržali.

Tudi priprave za letošnjo setev so že v teku. S pšenico bodo zasejali 250 hektarjev, z ržjo pa 20 hektarjev. To je za 35 odstotkov ali 65 hektarjev več kot lani. Ker so planirali donos 32 centov na hektar, bi morali v prihodnjem letu pridelati okrog 800 ton pšenice. V bodoče pa bodo verjetno še povečali površine posejane s pšenico, ker je ta postala zaradi zvišanja cen zelo interesanta.

L. S.

Mednarodno atletsko tekmovanje v Celju

Olimpijsko leto je letos za celjske atlete izredno plodno. Na raznih tekmovanjih — mednarodnih in domačih — dosegajo izredne rezultate, ki so v precejšnji meri posledica olimpijskim igrám namenjenih intenzivnih treningov.

V bližnjih prihodnosti pa bodo imeli naši atleti še vrsto priložnosti, da pokažejo svojo vrhunsko formo in dosežejo še nekaj dobrih rezultatov. V Celju bo tako 15. in 16. avgusta veliko mednarodno atletsko srečanje, ki bo hkrati tudi služilo otvoritvi nove tribune na stadionu »Borisa Kidriča«. Poleg domačih atletov bo na treningu sodelovalo še vrsta svetovno znanih atletov iz Italije in Avstrije, morda pa tudi iz ZDA. Od Italijanov sta med drugimi za tekmovanje prijavljena tudi atletinja svetovnega slovesa — Ottolina in Beruti.

Mimo tega tekmovanja bo za celjske atlete pomembno tudi državno ekipno prvenstvo, ki bo 30. avgusta — za ženske — in 20. septembra — za moške. Septembra pa bo tudi pomembno srečanje atletov balkanskih držav.

Glavna proslava občinskega praznika bo v nedeljo, 16. avgusta v Planini, kjer bo velika medobčinska proslava v počastitev 20-letnje ustanovitve Kozjanskega odreda in osvoboditve Planine. Poleg tega so ta teden nadaljevali slavljenje s številnimi športnimi prireditvami v raznovrstnih disciplinah.

Ob priliki zaključne proslave bo Delavski oder Celje na zgodovinskih tleh igral Zupančičeve Veroniko Dezeniško. Sočasno pa se bodo ob tej proslavi zbrali v Planini vsi aktivisti s Kozjanskem. Ob tej priliki pa bo muzej narodne osvoboditve iz Celja priredil razstavo o partizanskem življenju na Kozjanskem.

OD 13. DO 25. AVGUSTA

Okoli 14., 20. in 21. avgusta večje deževje z ohladitvijo, v ostalem lepo, vendar nestalno vreme s krajevnimi nevihtami in plohami. Po 21. avgstu lepo.

V DANASNJI STEVILKI:

- Za učinkovitejše metode idejnega izobraževanja
- Črne gradnje samo obrobnih problem?
- Šentjurška občina praznuje...
- »Celeia« v škripcih
- Dan hmeljarjev pod dežniški
- Prenapolnjena Dobrna
- 2 leti likovnega salona
- Partizansko šolstvo v Zgornji Savinjski
- Zegotovilo: Vodovod bo
- Skoraj bi ga do smrti...
- Nov podlistek: Gimnazialec
- Nova slikanica
- Nova vohunska zgodba

V PRIHODNJI STEVILKI:

- Problem v žarišču: Se o sezoni?
- Utrinki iz zgodovine Rogatice Slatine
- Beseda občanov

CELJE, 14. AVGUSTA 1964

St. 52 CENA 20 Leto XVI

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRSOVOČ
Lis. izhaja ob petkih. Izdaja in tisk
Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. Kongresa 3, poštni predel 152. Telefon 24-23.
Tekodi račun: 603-11-1-656. Letna naročnina: 1000, polletna 500, četrtekina 250 din.
Inozemstvo: 2400.

V Preboldu so tudi letos organizirali dan hmeljarjev, ki pa je bil precej »smoker«, kar je krivo, da je bilo zelo malo obiskovalcev. Klub dežu sta prišla v Prebold dva hmeljarska para, ki sta se pripeljala kar na zapravljivo. Na sliki je zmagovalni par: Zofka Goličnik in Ivan Pražnikar, oba iz Vrbja.

Reportažo o tem berite na 4. strani

MARJAN
RAVNİKAR

VZPOREDEN PROBLEM?

Crne gradnje postajajo z dneva v dan vse težji problem. Kljub zakske preopredelenosti vznikujo kot gobe po dežju. Preganjanje s strani inšpekcijskih organov in finančne kazni, ki sledijo, jih ne zajezujejo. In če skušamo osvetlit protipravne gradnje, najdemo v nešteh primanjih svojstveno opravičilo.

Neznoane stanovanjske prilike so najčešči vzrok črnih gradenj. Ljudje, ki so s skromnimi sredstvi gradili hišo brez dokumentacije in izven gradbenega okoliša, so popreje stanovali v podstrešnih sobah hrez prikljnik, v vlažnih kletnih prostorih, celo v hlevih. Z majhnimi sredstvi in lastnim delom so si ustvarili skromno — a znosnejše bivališče.

Popolnoma jasno je, da v obdobju ponanjanja stanovanj, neurejene urbanistične dokumentacije, črogradnje pomenijo določeno zmanjšanje najbolj kritičnih primerov, obenem omiljujejo težo nerešenih problemov stanovanjske zgradnje. Na drugi strani pa postajajo težko breme za celotno družbo, če gledamo skozi merilo zdravja teh ljudi vprašanje priključkov komunalnih naprav — vode, električne ter kanalizacije. Pri vsem tem pa igrat odločajočo vlogo tudi izgled naselij.

Samo v celjski občini (o tem smo že pisali) so več kot 300 objektov zgradili brez gradbenega dovoljenja. V večini primerov so ti objekti brez komunalnih naprav, kar vsekakor ogroža zdravje in življenje prebivalcev. Zato sta tako svet za urbanizem, gradbene in stanovanjske zadeve kot občinska skupščina obravnavala to vprašanje s socio-vidikov ter sklenila, da bodo v primerih, kjer je mogoče, izdali gradbena dovoljenja za že zgrajene objekte ter s tem omogočili komunalne priključke, medtem ko bodo primere, kjer ni mogoče izdati gradbenih dovoljenj, a zgradbe vendar odgovorajo osnovnemu življenju.

LASKO:

VEČJO SKRB BORCEM NOV

Vprašanju življenjskega standarda bivših borcev NOB posvečajo v občini Laško čedalje več pozornosti. Zato ni slučaj, da so o tem razpravljali na nedavni seji sekretariata občinskega odbora SZDL Laško; predvsem pa o osebnih dohodkih in zaposlitvi, šolanju in usposabljanju borcev za odgovarjajoča delovna mesta. Žal pa za ta problem nimajo posluha v marsikaterem podjetju, zato niso osamljeni primeri, ko borce ne more dobiti niti započitve in se te primere rešuje po odločni intervenciji družbeno političnih organizacij.

Precejšen del razprave je bil posvečen stanovanjskemu vprašanju, ki se za mnoge člane Zveze borcev ni rešen. Res, da je bilo v te namene v preteklih in letošnjem letu uporabljeno iz skladu za stanovanjsko izgradnjo že več deset milijonov dinarjev, stanovanjski problem borcev.

PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK —

»Zrno znanja zadene bolje od svinčenega«
V. I. Lenin

Kadar koli načemo probleme v praktičnem delu komunistov, kadar načemo razne nepravilnosti v tej praksi in če smo pri volji ugotoviti tudi vzkoke, potem vedno znova rečujemo osrednjega — relativno nizko idejnopolitično raven in analogno nedovoljivo zavest.

Ce gre za kakšen koli eksces, spodrljaj in nedoslednost, vedno ji botruje neznanje, nedoraslost ter prešibka borbenost. Kadar kaj opravičujemo in pravimo, da nekaj iz subjektivnih razlogov »ce gre, bi bilo bolje če bi pojav imenovali s pravilnejšim izrazom — ne znamo«.

Idejnopolitično izobraževanje komunistov v celjski občini, kjer živi in dela blizu 3000 članov ZK, seveda v preteklih letih ni izostalo, vprašanje pa je, če je bilo vselej dovolj učinkovito in prilagojeno novim oblikam ter metodam dela ZK.

Idejnopolitično izobraževanje je potekalo v letih po VII. kongresu ZK v glavnem v naslednjih oblikah:

Občinska večerna politična šola: Prek te oblike je v petih letih šlo nad 500 slušateljev, od tega okoli 350 članov ZK, kar pomeni več kot 10% vseh komunistov v občini. Kvaliteta te šole (deležna) je bila priznana v republiškem merilu je zagotovilo, da so slušatelji pridobili zelo veliko, da so bili usposobljeni za zahtevnejše naloge v Zvezi komunistov in na ostalih pod-

skem standardu in ne leže na prostorih bodočega razvoja javnih komunikacij, vpisali v zemljiško knjigo kot nedovoljene gradnje.

Sočasno pa se sklenili, da bodo vse nove črogradnje preganjali po obstoječih predpisih.

Takšno obravnavanje tega problema je zelo živiljenjsko in strpno, ne kaže pa trajne rešitve, kajti problem sam je le pravno zajeten za vse tiste, ki se žive v podstrešnih sobah brez pritiklin, v nemogočih kletnih prostorih, v barakah in podobno. Za črogradnje imamo zakonske preopredeli, za dovoljenje novogradnje pa imamo samo možnosti v okviru razpoložljivih sredstev.

Tu pa se odpira še drug problem. Stanarina v novih stanovanjih je doseglija le določenim kategorijam občanov. Vključitev v gradnjo družinskih hiš v okviru gradbenega okoliša pa je vezana na visok komunalni prispevek in prav tako visoko dodatnih sredstev, ki jih črograditelji ne premorejo.

Črogradnja ni torej problem anarhije v urbanizmu, ampak širok družbeni problem, ki nastaja ob vsakeletnem večanjem naših proizvodnih planov, ob vse večji pritigivosti delovne sile iz vasi, ob nastajanju pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov ter ob kratkovidni politiki podjetij, ki v konjunktturnem zanosu ne vidijo širokih družbenih posledic.

Torej problem, ki ga bodo obravnavati na neki drugi seji!

Klančnik

RESNA PRIZADEVANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

V gostinstvu so cene pijač in nočice ostale nespremenjene: le gostinske storitve pri hrani so dvignile za 20 odstotkov v povprečju. Samo v enem gostinskem obratu so dvignili ceno za 60 dinarjev in uredili zadevo šele z intervencijo tržne inšpekcije. Težava v gostinstvu pa je zaradi dviga cen brezalkoholnih pijač. Malinovec so proizvajalcem podarili za 11 odstotkov, oranžado pri steklenički za 20 dinarjev, ribežov soča pa kar za 38 odstotkov.

Pri obrtnih, komunalnih in prometnih storitvah lahko pričakujemo tendenco dviganja cen, kajti to so podjetja, ki res razpolagajo z majhnimi sredstvi. Rešitev tega vprašanja bo torej marsikje odvisna od intervencije bank in podobno.

Najbolj značilno pa je naraščanje cen v živilski industriji: pri testenih od 16—17 dinarjev pri kg, sol od 45 na 55 pri kg, radenska voda za 2 dinarja; surovo maslo za

50, topen sir za 50, polmasti sir 85 dinarjev (Mlekarna Smarje); opazni pa so premiki cen v kovinske predevoljne industriji od 10—20 odstotkov, prav tako v kemični industriji pri proizvodnji oljnatih barv za 20 odstotkov, nadalje v lesni industriji od 10—20 odstotkov ter v industriji gradbenega materiala (apno, opeka) do 20 odstotkov. Vse to nam kaže, da je na področju celjskega okraja stanje še nekako znotisno, čeprav je višanje cen v lesni kot gradbeni industriji in tudi pri proizvodnji brezalkoholnih pijač ter proizvodnji mlečnih izdelkov le pretirano in neupravljeno. So znaki, ki ozoperjajo na resno nevarnost plazu in jih je treba preučiti ter zaustaviti na meji, katere opravičujejo, proizvodi, zapadeni v uskladiti cen.

Ob pregledu založenosti trga se je ponudila tudi resnična podoba, kaj vse le s težavo kupimo v naših trgovinah.

Primanjuje radenske vode, piva, surovega masla, emajlirane posode, okenskega stekla, bladilnikov HIMO, mopedov, vezanih plošč, in raznovrstnega gradbenega materiala. Prav tako niso najboljša reklama za tekstilne tovarne neštete napake v tekstilu, pri tem pa blago ni označeno kot blago z napako da bi to vplivalo na nižjo ceno.

—nik

V likovnem salonu nova razsvetljjava

Rekonstrukcijska dela razsvetljave v celjskem Likovnem salonu so v zaključni fazi. V razstavnem prostoru so uredili pod galerijo obločne luči, za razstavljenja dela pa posebne reflektorce. Novost je tudi stivo, lagneno platno, na katerem bodo razstavljeni dela.

Z novo razsvetljavo je salon dobil ustrezno svetlobo, ki je predpisana po mednarodnih predpisih. Zaradi pomaganja lastnih sredstev (rekonstrukcija razsvetljave stane okrog pol milijona dinarjev), letos ne bodo uspeli izboljšati še razsvetljavo v gladilnem foaseju, ki ga uporabljajo za individualne razstave.

—kj

IZPLAČEVANJE NADOMEŠTILA — ZADOVOLJIVO RESENO

Pred nedavним sta direktor zavoda za plan in načelnik za gospodarstvo celjske občinske skupščine izvršila pregled izplačevanj kompenzacijskega dodatka po gospodarskih organizacijah celjske občine. Ugotovila sta, da je večina industrijskih gospodarskih organizacij izplačevala dodatek v višjem znesku kot 1.500 dinarjev. Način izplačevanja je bil dokaj različen. Nekatere industrijske organizacije so izplačevali v absolutnem znesku, druge linearno, neke pa celo agresivno s tem, da so zvišale vrednost proizvodnih točk ali osnovnih postavk po predhodni korekturi statutarnih pravilnikov.

Izplačevanje nadomestila je v glavnem zadovoljivo in pozitivno rešeno.

B.

Tudi "v Celju" društvo pravnikov v gospodarstvu

Pred dnevi so pravniki, ki so zaposleni v delovnih organizacijah v celjskem okraju, ustanovili lastno podružnično društvo pravnikov v gospodarstvu.

Prvo tovorno društvo so ustanovili lani v Zagrebu in to znamenoma, da pravniki v gospodarstvu uskladjajo svoje delo in s skupnim proučevanjem gospodarskih pravilnikov strokovno dvigajo to službo.

Na ustanovnem zboru so sprejeli akcijski program, ki predvideva sodelovanje z manjšimi gospodarskimi organizacijami, katere nimajo lastnih pravnih služb.

V prvem odboru so izvolili Franca Zupančiča iz Tovarne emajlirane posode, Tineta Perca iz gospodarske zbornice ter Franjo Černika iz Ingrada.

Ustanovnega zbora se je udeležil tudi Oleg Mandić, član izvirnega odbora društva pravnikov v gospodarstvu Jugoslavije ter Joško Čiberna, član upravnega odbora tega društva.

L. V.

cer ne nominalno, ampak praktično.

Individualni študij je za večino članov ZK postal neznanka. Očitek velja predvsem komunistom-izobražencem ki stremijo samo za svoje strokovno izobraževanje. Čim višji in odgovnejši položaj zavzema komunist v družbi, toliko večja bi moral biti njegova zavest, le ta pa izvira iz poznavanja družbenih ved in politične sodobnosti.

Ni malo osnovnih organizacij v okviru gospodarskih podjetij, ki zaradi finančnih možnosti prepričajo idejno delo drugim, vzemimo Delavski univerzi. To je najbolj slab način, do kraja verbalen, brez povezovanja s konkretno prakso (zunanji predavatelj konkretnih razmer ne pozna), ne akti-va članstva in jih naposled ne uporablja za vzgojitev širokih množic svojega okolja, kar komunisti po statutu morajo biti.

Ko si bomo v bližnji prihodnosti zastavljali nove naloge pri idejnopolitičnem izobraževanju, nam mora biti predvsem jasno tole: V današnjih pogojih dela za komunista ne more biti več dovolj goča priravnost zvezki komunistov, brez poglobljenega poznavanja njenih ciljev, brez izpljene marksistične orientacije pri konkret-nem delu. V tem se ravno manifestira posebnost sedanjega razvoja, ki po teži ne zaostaja za obdobjem obor-žene revolucije.

J. Krašovec

Za učinkovitejše metode idejnega izobraževanja

in statutarna načela ZK, posledica tega pa je daleč previsoko število izključenih. Odstotek izključenih z razmeroma kratkim partijskim stažem je izredno visok.

Naslednja oblika idejnega izobraževanja je študij v okviru osnovnih organizacij. Tu je vse polno sistemov in le malo je dobro, učinkovit. Mnoge osnovne organizacije študirajo razno politično literaturo, dostikrat takšno, ki je močno odmaknjena od konkretnih načrtov. Studijsko gradivo ki naj bi pomagalo komunistom pri izvajaju neposrednih načrtov, v mnogih osnovnih organizacijah predelujejo in se potem v okviru organizacije ter individualno izobražujejo še naprej.

Zal osnovne organizacije, vsaj večina njih, tega ne razumejo tako in smatrajo, da je z omenjenimi seminarji idejna rast njihovih novih članov zaokrožena.

Slopi je prepogost pojav, da osnovne organizacije idejnopolitičnemu izobraževanju mladih komunistov posvečajo premajhno skrb. To je vzrok, da se mnogi člani ravno zaradi idejne nedoraslosti in zaradi nerazčlenjenih pojmov pregešijo zoper programska

POZOR

Zelite ojačati slab TV signal iz Graza? Obrnite se za pomoč na elektro radio servis v Celju, Ljubljanska 6, kjer Vam bodo montirali ustrezno anteno in TV ojačevalce.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zdrav start v naši kadrovski politiki

Zahteve po strokovni izobrazbi so preveč potencirane predvsem pri delavcih v proizvodnji, kjer vse premo upoštevajo, da bi lahko na veliki večini delovnih mest zaposlili namesto kvalificiranih, prične delavce. Isto je tudi v upravnih službah, kjer bi lahko zaposlili mnogo več prične delovne sile. To je potrdila tudi anketa zavoda za organizacijo dela iz Kranja, ki jo je izvedel na reprezentančnem vzorcu 20 podjetij iz vse Slovenije (4 podjetja iz celjskega okraja). Pokazala pa je tudi, da se dejansko stanuje v podjetjih (kar se nene prične delovne sile) ujemna z dejanskimi potrebami po kvalificiranih in pričenih delavcih.

Medtem ko so zahteve po strokovnosti kadrov v proizvodnji prepirane, so zahteve po strokovnosti kadrov v tehničnih službah ter na vodilnih delovnih mestih v upravi premajhne. Tako je tudi dejansko stanje, kot ga kaže že omenjena anketa. Na vodilnih delovnih mestih so pogosto ljudje, ki včasih nimajo niti srednje strokovne izobrazbe, kje pa še visoko ali višje, kot je dotedno delovalo mesto po svoji pomembnosti zahteva. Razumljivo pa je, da tak kadar praviloma ne bo težil k modernejši proizvodnji, organizaciji in tehnologiji, ker se sedanje manj zahtevnejše naloge s težavo opravlja. Težil pa ne bo za to, ker po nivoju svoje izobrazbe ne bo nikoli takih rešitev, ki zahtevajo večjo strokovnost, natančnost, pretehanost. Posameznik sicer lahko čuti potrebo in spoznava nujnost takih zahtev, toda s skupino sebi enakih je ni sposoben uresničiti.

Zato bo naravno težil k oljanjanju obstoječih navad, obstoječe organizacije, tehnologije... Ob tem je razumljivo tudi to, da ti ljudje včasih v strahu za svoje stolčke zavirajo strokovno izpopolnjevanje zaposlenih in mečajo tistim, ki izredno študirajo, polena pod noge, namesto da bi to podpirali. Nad vsem tem bi se morali globoko zamisliti, ker je od tega odvisna produktivnost dela in s tem v zvezi tudi osebni dohodki ter standard zaposlenih.

Da bi se ta protislovja odpravila je potrebno prvo dobiti startno osnovno. In da bi to dobili, so pričeli delati na celjski gospodarski zbornici (kot prvi v Sloveniji) analizo o strokovni strukturi zaposlenih v vseh industrijskih gospodarskih organizacijah okraja. Prvi rezultati, ki so jih dobili (še ne analizirani) kažejo, da ugotovitve, ki sem jih prej navedel, popolnoma držijo. Tako na primer neki gospodarski organizaciji nimajo v upravi na delovnih mestih, ki zahtevajo višjo oziroma visoko strokovno izobrazbo niti enega, ki bi te zahteve izpolnjeval. Na drugi strani, pa je v istem podjetju zaposlen strokovnjak z višjo izobrazbo na delovnem mestu, ki zahteva srednjo strokovno izobrazbo!

Akcija ugotovitve dejanskega stanja v industriji je še prvi ukrep pri reševanju perečih kadrovskih problemov. Po statistični obdelavi podatkov in analizi rezultatov se bo lahko sprejelo sklepe za praktično aplikacijo dobljenih izsledkov. Na podlagi teh sklepov se bo lahko gospodarskim organizacijam priporočalo kako naj te probleme resijo individualno, od primera do primere. Pri ljudeh z nezadostno izobrazbo za določeno delovno mesta se bo prvo ugotovilo ali je potrebno: dopolnilno izobraževanje, redno šolanje ali zamjenjava. Tako se bo lahko pri starejših, ki so že pred upokojitvijo in ne pridejo v počet za šolanje ter pri tistih, ki se nočejo izobraževati, lahko realno planiralo kadre in s tem uskladio politiko štipendiranja, ki bo le na takih osnovih lahko realna in perspektivna. Ravno tako pa se bodo lahko na podlagi dobljenih rezultatov planirale kapacitete poklicnih in drugih strokovnih sol. To bo zdrava osnova iz katere se bo lahko realno planiralo in tudi ukrepal, tako da ne bo več prihajalo do ekstremnih primerov, ko je na primer vodja organizacijske službe v večjem podjetju — trgovski pomočnik; ali pa ko je na odgovornih delovnih mestih v tehničnem sektorju večje tovarne kovinske stroke več pekov, krojačev, čevljarkarjev in podobno.

Ko bo končana analiza v industriji, se bo prešlo k taki analizi še v drugih panogah gospodarstva in v upravnih službah.

Lojze Stepančič

18. AVGUST 1944 — KOZJANSKI ODRED SKUPAJ Z ENOTAMI XIV. DIVIZIJE OSVOBODI PLANINO. OD MAJA DO AVGUSTA, OD JURKLOSTRA DO PLANINE, SAME ZMAGE! S PADCEM PLANINE JE KOZJANSKO SVOBODNO OZEMLJE.

18. AVGUST 1964 — 20. OBLETNIČA — LETOS PRVIC PRAZNICKA SENTJURSKA OBCINA, IN KOT VSE DOSLEJ PRICAKUJE SENTJURSKA KOMUNA TUDI LETOS SVOJ PRAZNICKA Z DELOVNIMI USPEHI. POLLETNI NAPORI SO PRESEGLI ZASTAVLJENE NALOGE; POSEBNO V INDUSTRIJI JE LETOSNE LETO ODLOCILNO IN CEPRAV JE SODILA SENTJURSKA OBCINA MED NAJMANJ RAZVITE OBCINE CELJSKEGA OKRAJA, JE OPAZEN VELIK NAPREDEK V RAZVOJU NEGOSPODARSKIH DEJAVNOSTI. V ZADNJIH LETIH SO ZGRADILI PREKO 200 STANOVNIK, DOMALA ELEKTRIFICIRALI VSA GOSPODINJSTVA, UREDILI ZDRAVSTVENI DOM V SENTJURU TER TRI ZUNANJE AMBULANTE. RAZUMLJIVO PA JE, DA STA V POSPESENEM RAZVOJU INDUSTRIJE IN KMETIJSTVA MORALA ZAOSTATI GOSTINSTVO IN TURIZEM.

POMEMBEN JE BODOCI RAZVOJ V OKVIRU PREDVIDENEGA SEDEMLETNEGA PLANA, OSNOVNO TEŽISCE BO V NADALJNJI IZGRADNJI KOVINSKE INDUSTRIJE, KER GRE ZA 7-KRATNO POVECANJE DOSEDANJIH ZMOGLIJ-

VOSTI (OKROG 7 MILIJARD) V REKONSTRUKCIJI LESNE INDUSTRIE, KI S KAKOVOSTNIMI IZDELKI ŽE SEDAJ DAJE 80 ODSTOTKOV PROIVODNJE V IZVOZ TER V SIRIJENIU IN KREPITVI LASTNE KMETIJSKE PROIZVODNJE V DRUŽBENEM SEKTORU. GRADNJO SODOBNIH SREDISC ZA VZREJO GOVEJE ZIVINE, RASIRITI INDUSTRIJSKE SVINJEREJE TER V PREHODU NA SODOBNO SADJARSTVO IN GOJITEV JAGODICEVJA. V RAHLEM ZAOSTANKU JE OBRT, MEDTEM KO JE TRGOVINA V ZADNJIH TREH LETIH USPELA MOCNO POVECATI PROMET NA DROBNO.

Z REALNO ZASTAVLJENIMI NALOGAMI SEDEMLETNEGA GOSPODARSKEGA RAZVOJA PREDVIDEVAJO, DA BODO PODVOJILI CELOTNI DOHODEK, TOREJ OD SEDANJIH 8 NA Približno 18,5 MILIJARD, V VECJI MERI PA POVECALI TUDI NARODNI DOHODEK NA PREBIVALCA.

SENTJUR PRAZNUJE Z VEDRIM POGLEDOM V BODOČNOST

več kot sedaj. Vse bolj osvajajo proizvodnjo gradbene in poslovne opreme, medtem ko proizvodnja pohištva postaja tipični izvozni proizvod.

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BOHOR je tako po strukturi delitve kot v izvozu eno najboljših lesno predelovalnih podjetij Slovenije. Odnos med osebnimi dohodki in skladi (50:50) ter izvoz, ki zasega 80 odstotkov proizvodnje finalnih izdelkov, o tem najzgorovnje pričata. V polletju so dosegli 56 odstotkov predvidenega dohodka, v izvozu pa kar 77 odstotkov (385.000 dolarjev) letnega plana. Proizvodnjo pa so povečali za 21,9 odstotkov v primerjavi z lanskim polletjem. Izvajajo v vzhod in zahod. V zadnjem času vse bolj večajo izvoz v Italijo, Nemčijo, Ameriko — in sicer furnir.

S predvideno rekonstrukcijo (200 milijonov investicij) usmerjajo proizvodnjo v finalne proizvode ter večje količine furnirja. Prenovili bodo žage ter kupili stroje za proizvodnjo šolskega pohištva. Tako predvidevajo 1970. leta 2 milijardi celotnega dohodka.

Kljub močnemu industrijskemu razvoju ostaja sentjurska občina pretežno kmetijska. Ves družbeni sektor je združen v KMETIJSKEM KOMBINATU, ki ima okrog 700 ha obdelovalne zemlje. Osnovni panogi sta živinoreja in sadjarstvo. Kombinat vse bolj usmerja zasebno pro-

izvodnjo in močno veča proizvodno sodelovanje s poudarkom na specjalizaciji držbne proizvodnje za trg. Sedemletni razvojni načrt predvideva povečanje na 1.800 ha zemljišč, s poudarkom na večjanju površin za krmne rastline, da bi zadostili potrebe živinoreje. Smelo gredo v industrijski način svinjereje — pitanje v treh turnusih po 15.000 komadov bekonov. V sadjarstvu pa dajejo prednost jagodičevju. Za uresničitev načrtov bodo potrebovali okrog 2 milijardi sredstev, da bodo dosegli 4,5 milijarde celotnega dohodka.

Tudi trgovina je dosegla v zadnjih petih letih močan razmah. Od prvega leta kmetijskih zadrug je 1958. leta nastalo enoto podjetje RESEVNA, ki ima sedaj 16 poslovalnic ter novo samopostrežno trgovino v Sentjurju. Promet na drobno se je zvišal za 30 odstotkov ter zajel velik del kupne moči, ki se je doslej trošila izven občine. Z modernizacijo in boljšo založenostjo pa bodo zajeli še preostali del kupne moči prebivalstva.

V občini poslujeta dve obrtni podjetji, in sicer MODA, ki se z izgradnjo proizvodnih prostorov želi osa-

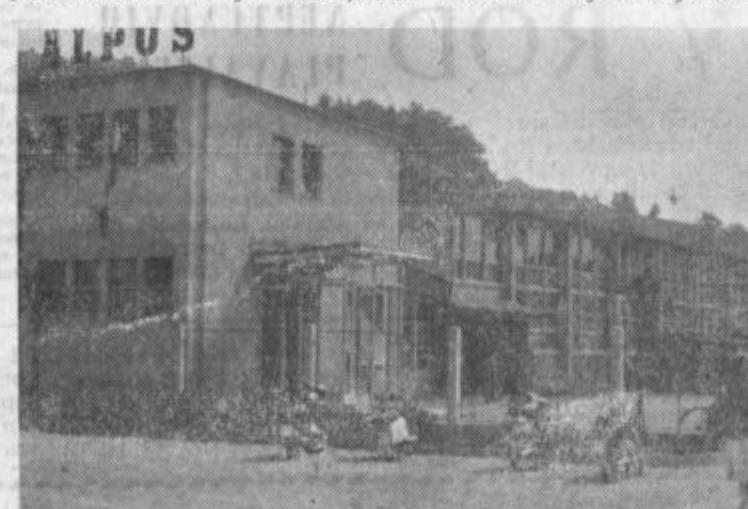
movljiti, ter OBRTNO KOMUNALNO PODJETJE, namenjeno predvsem za proizvodnjo obutve.

Jasno je, da je politika sentjurske občine usmerjena tako v krepitev družbenega sektora kmetijstva kot v krepitev industrije, ki naj v vse večji meri prevzema in zaposluje tisto delovno silo, ki zapušča kmetijstvo. Uspehi sentjurske občine so veliki, čakajo pa jih še ogromne naloge, ki jih bodo z naporom vseh občanov uspešno rešili.

OBČANOM OBČINE
SENTJUR PRI CELJU
ČESTITAJO K OBČINSKEMU
PRAZNIKU:

— OBČINSKA SKUPŠČINA
SENTJUR PRI CELJU
— OBČINSKI ODBOR SZDL
— OBČINSKI KOMITE ZKS
— OBČINSKI ODBOR
ZZB NOV
— OBČINSKI SINDIKALNI
SVET
— OBČINSKI KOMITE ZMS

— TOVARNA ALUMINIJA
STEGLA POHISTVA
»ALPOS«
— LESNO INDUSTRIJSKO
PODJETJE »BOHOR«
— KMETIJSKI KOMBINAT
— TRGOVSKO PODJETJE
»RESEVNA«
— OBRTNO KOMUNALNO
PODJETJE

Uspeh v podjetju „Kostroj“ v prvem polletju

Tovarna usnjarskih in čevljarskih strojev v Slov. Konjicah je dosegla preizvodni plan za prvo polletje 1964 s 127,5 % in s tem izpolnila letni plan s 63,8 %. Znatno so se pri tem povečali tudi osebni dohodki, saj znašajo za julij v povprečju že blizu 45.000 din.

V odnosu na leto 1963 so se osebni dohodki povečali za 20,3 %.

Bruto proizvodnja na zaposlenega je znašala v lanskem letu povprečno 2,265.000, v prvem polletju letos pa 2,296.000. Tudi plan izvoza so zadovoljivo realizirali, saj je bil dosegzen v prvem polletju z 47,2 %. V tem času je bil precejšnji del proizvodnje izmerjen na izdelavo strojne opreme za usnjarno v Alžiriji. Pred dobrim mesecem se je podjetje iz starih, majhnih prostorov preselilo v novo zgradbo. Skupno z učenci zaposluje zdaj blizu 270 ljudi.

V kolektivu menijo, da bodo morali v bodoče posvečati osnovno skrb organizaciji dela in kvaliteti izdelkov. Tudi strokovnemu kadru bo treba posvečati več skrb.

B. F.

CELEIA V SKRIPCIH — CELEIA V SKRIPCIH — CELEIA V SKRIPCIH — CELEIA V SKRIPCIH —

DVIGNITI PROMET ALI...

Kolektiv hotela »Celeie« se je ob polletju znašel v domala brezizhodnem stanju, saj je od celotne planirane izgube 25 milijonov dinarjev, kar v 6 mesecih ustvaril štiri petine te izgube. Ob tako visoki izgubi in zahtevi kolektiva po več kot 40 milijonih kritja za nepokrite osebne dohodke 59 uslužbencev v letošnjem letu, je občinska skupščina imenovala komisijo, ki je preučila poslovanje v hotelu za zmanjšanje planirane izgube.

Bržas je nesmiselno znova načenjati vprašanje potrebe, lokacije in same gradnje. To so napake, ki ostajo, važno pa je, kaj in kako delati, da bo obrat v sedanjem stanju vsaj manjšal izgubo in ne obratno.

Plan za 1964. leto je predvideval 107 milijonov prometa ob skoraj 100 milijonih utemeljenih stroškov. Ostane torej slabih 7 milijonov za osebne dohodke 52 gostinskih delavcev in 7 uslužbencev. Na enega zaposlenega pride le 1.800.000 dinarjev

ustvarjenega prometa letno.

Komisija je po proučitvi predlagala, da bi zmanjšali število uslužbencev na pet, povečali denarni promet za 57 odstotkov lanskoletne realizacije (t. j. na 130.000.000 dinarjev), kar je možno, saj kaže promet v mrtvi sezoni 47 odstotni porast. Poleg tega predlaga ukinitve prevoza potnikov v lastnem avtomobilu, kar so delali z lastno izgubo. Za zimsko sezono predlaga komisija nujno spremembo cen za nočnine, ki so nižje od enakih hotelov v Sloveniji.

Vsekakor bo kolektiv Celeie moral za doseglo prometa 130 milijonov od prejšnje glave voditi gostinsko politiko z uranžmaji, z boljšo propagando in predvsem z večjo intenzivnostjo dela, da ne bodo primeri kot doslej,

da je delavski svet zagovarjal stalne finančne knjigovodstva, če da je 40 vknjižb dnevno polna zaposlitev, namesto da bi pri takih majhnem kolektivu vknjižbe finančnega poslovanja vodil obenem računovod-

ja. Takšna kontrola kontrol, ki tukaj vlada, je le zdajka pretirana, ne da bi gledali finančno zrcalno podobo.

Mimogrede pa se človeku utrne misel, da je hotel Celeia funkcionalno vsekakor zgraten — ostal je na sredi med motelom in hotelom, saj nima potrebnih dvoran za raznovrstna srečanja, razprave, zasedanja, poleg tega pa je Celej v jeku sezone ved ali manj brez prave kulturne paše. Prav bo, če bomo tudi v gostinstvu znali tipizirati obrate po potrebah gostov.

Stanje v Celei več kot kritično in le od celotnega kolektiva je odvisno, če bodo uspeli dvigniti promet toliko, da bo izguba znosna (25.000.000) in bi sčasoma v nekaj letih pristala na aktivnem poslovanju, ali pa bo še letos treba seči po prisilni upravi, kot nič kaj uspešnu sredstvu pri sanaciji zaostajajočega gostinstva.

JK

OB OBLETNICI: ČESTITKE IN PROBLEMI

29. NOVEMBRA LETOS BO DRUGA OBLETNICA OBSTOJA CELJSKEGA LIKOVNEGA SALONA. V KRATKEM CASU JE PAVILJON DOSEGEL LEP SLOVES, SAJ SO SE ZACELI ZANJ ZANIMATI TUDI UMETNIKI IZ VEN MEJA NAŠE DOMOVINE. VSLED PRESKROMNIH SREDSTEV IN SLABEGA ODKUPA RAZSTAVLJENIH UMETNIN, SE BO MORALO CELJSKO OBCINSTVO ZADOVOLJITI Z RAZSTAVAMI MANJ ZNANIH LIKOVNIH USTVARJALCEV.

ZA BRALCE NASEGA LISTA smo zaprosili VRSILCA DOLZNOSTI DIREKTORJA JURA KISLINGERA, DA NAM POVE KAJ VEC O RAZSTAVI IN ODKUPNI POLITIKI LIKOVNEGA PAVILJONA ZA NASLEDNJO RAZSTAVNO SEZONO.

— Pred dvema letoma ste začeli orati »ledino«. Kako ste zadovoljni z delom in celjskim občinstvom?

● »Zelo, kljub nekaterim subjektivnim težavam. Uspešni smo organizirati veliko število razstav (preko 25!). Povprečni obisk se giblje od 1.500 do 2.000 obiskovalcev. Ce primerjamo povprečje obiskovalcev mariborske Umetnostne galerije (700), je to — uspeh.«

— Kaj mislite o kvaliteti razstav?

● »Kvaliteta razstav je bila na odgovarajoči umetniški višini. Dodanes še ni strokovna komisija nobene razstave ocenila za nekvalitetno.«

— Bi hoteli našteti nekaj najuspenejših razstav?

● »Rekorden obisk je imela prva posmrtna razstava kiparja Ivana Napotnika. Zelo lepo so bile obiskane tudi razstave keramike, ki sta jo razstavljala Stella Skopal in Milan Kićin; razstava slovenskih impresionistov (Grohar, Jakopič, Sterne in Jama), ter razstava celjskega podobora društva likovnih umetnikov.«

— Ali pri urejanju razstavnega programa sodeluje tudi kakšna organizacija?

● »Razstavni program pripravlja upravni odbor, ki ga sestavljajo člani celjskega podobora likovnih umetnikov. Po ustanovitveni dolžnosti smo dolžni prirejati razstave v

sodelovanju gospodarske zbornice, ki pa ne kaže velikega zanimanja.«

— In prihodnji program razstav?

● »Za prihodnjo sezono je pripravljen šele jesenski del programa. Kot prva razstava bo razstava diplomskih del študentov uporabne umetnosti. Razstavljenia bodo dela iz keramike, lesa, tekstila ter posoda in dela grafične industrije. Razstava je namenjena popularizaciji šole, obenem pa bo omogočila delovnim organizacijam, da spoznajo kadre in njih obdržala v svojih rokah.«

— Ali mnogo razstavljenih del prodaje?

● »Od prvega januarja letos ni bilo z vseh razstav odkupljeno NITI ENO! delo.«

— So temu krive cene?

● »Nikakor. Dela umetniških vrednosti so cenejša, saj se giblje cena na primer kvalitetnih grafik od 15 do 50 tisoč dinarjev. Poleg tega je možen odkup na deljena odpplačila. Dopusčam možnost, da gospodarske in družbenopolitične organizacije niso seznanjene s tem.«

— Kaj mislite, kje so potem vzroki?

● »Naš proračun je izredno skop. Sami nimamo lastnih sredstev za odkup. Družbeno-politične organizacije pa v salonu sploh ne odkupujejo. Vsled tega imajo takozvani »samarterji«, kar se tiče prodaje v Celju — »Meko«! Navajam primer: celjska Mestna hranilnica je odkupila veliko del, za katere ne najdem niti izraza, po cehah, ki so celo mnogo višje od kvalitetnih del!«

— Kolikšne uspehe pa ste dosegli pri odkupu za stalno zbirko?

● »Vsled pomanjkanja lastnih sredstev — nobenih!«

— Kako vpliva odkupna politika na razstavni program?

● »Ves program razstav je vezan na odprtje vprašanje odkupne politike. V tem je problem. Ker ni odkupa, kvalitetnejši in že afirmirani umetniki pa zahtevajo garancijo prodaje, je izbor razstavljalcev okenjen. Letos smo dobili že prve ponudbe inozemskih umetnikov, vendar jih ne moremo sprejeti, da ne bi prišlo do sramote, ker jim ne moremo zagotoviti odkupa. Tako je zašla mlada kulturna ustanova v zagotovljek kvalitetnemu delu in dosežkom, ker jo tarejo sredstva in odkupna politika!«

— Kako ste uspeli kljub gmotnim težavam doseči tolikšen uspeh?

● »Dosežena kvantita in kvaliteta razstav ob pičih sredstvih, je plod prostovoljnih del članov celjskega podobora likovnih umetnikov, predvsem pa akademskega slikarja, profesorja Avgusta Lavrenčiča, ki je vse razstave brezplačno aranžiral, veliko pa jih je sam organiziral.«

J. Sever

Juro Kislinger

Majhen obisk v študijski knjižnici

Celjska študijska knjižnica beleži v teh poletnih mesecih majhen obisk. Dnevi, ko so v prostorih čitalnice le po širje ali pet obiskovalcev, niso tako redki. To pa je tudi razumljivo. V mesecih, ko traja v celjskih srednjih šolah pouk, je obisk neprimerno večji: dnevno večje, tudi po več sto obiskovalcev. V januarju letos je bilo v študijski knjižnici 1.847 obiskovalcev, od tega 780 dijakov, 292 visokošolskih študentov in 65 prosvetnih delavcev. Južnija pa je bilo samo 520 obiskovalcev.

Precej več si izposojujejo knjige na dom. Januarja letos si je knjige izposodilo 2.765 obiskovalcev. Najbolj si izposojujejo knjige s področja pedagogike, političnih in ekonomskih ved, leposlovja in literarne zgodovine ter tehnik in matematike.

—jt

Vsakemu otroku nuditi delček njegovega skritega hrepnenja. Poglej mu v obraz. Ne ostani pri tem. Ni takšen, kot so njegove oči. Ni takšen, kot se ti sedaj kaže. Ni takšen, kot govorji. Poglej malo dlje. Poglej v njegov svet. Odprla se ti bo rana in ne boš vedel, kako jo hladiti. Se večja bo takrat, ko boš spoznal, da se je na da zacetili na mah. Odpravi mu hinavščino, vzgoji ga v dobrega fanta, nudi mu zaščito — izkoristil jo bo za zahrbitno norčevanje s tem, da bo tam, kjer te ne bo, še hujš, še slabši. Silvo bi v navalu jeze, v afektu razbil vse, kar bi mu prislo v roke. Ponavljal bo z našobljenimi ustnicami in s srepm pogledom — ne bom, ne bom, kot da je stroj in kot da ima cmoke v ustih. Pobožaj ga, vrnih bo hinavščino; skregaj ga, vrnih bo trmo; vzbudi mu ljubosumnost, ignoriraj ga; za hit se bo ozrl vase, a posnel bo le povrhniko svojih čustev, pomešanih z jezo in trmo. Za nekaj časa bo boljše. pride pa dan, teden, ko bo dvgnil svoj jezik in svojo voljo kot nepremagljivo zastavo. Ta jih bo nekaj okupirala. Zbrala bo dva ali tri okrog sebe. Čakaj se, boš ti mene... Nagonsko zna prebrisano krmariči svojo ladjo k cilju. Ustvari ga in spelji na pravo pot, tovariš.

— Tovariš, bi me prosim pogledati?

— Ja, Vili.

Kaže mi vrat, ušesa in noge. Naganjivo se smehlja. Ko vidi, da ga opazujem, postane naenkrat stransko resen. Postavi se v pozno mireno. Umaknem pogled. Vili nadaljuje začeto. Ni, da bi se jezik. Saj niti za

PRED PRAZNIKOM 20. OBLETNICE OSVOBODITVE ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE

Iz »šolskih krožkov« v maju 1944 v Solčavi se razvije močno partizansko šolstvo: 15 šol z 48 oddelki in 1347 šoloobveznimi otroki.

V ljubljanski pokrajini in tudi v Slovenskem Primorju je pričela ljudska oblast z organizacijo partizanske šolstva že l. 1943. Na Štajerskem pa je pogoje dal šele prihod XIV. udarne divizije, v bojih preizkušene vojaške sile, ki je zasedala ozemlja in jih obdržala v svojih rokah.

In prav na območju celjskega okraja sta nastala osvobojena predela: Gornja Savinjska dolina in Kozjansko. In tako se je pričelo na predelih IV. operativne cone (okupirana Spodnja Štajerska, Koroška, Prekmurje in del Zasavja) že spomladi 1944, leta partizansko šolstvo. Prva poročila govore o šolskih krožkih v Revirjih (litijsko okrožje); močno pa se razvije partizansko šolstvo v Gornji Savinjski dolini in na Kozjanskem.

Po triletnem zastrupljevanju z idejam tretjega rajha dobe naši otroci zopet kulturno-prosvetne dobrine.

Prosveta, list za šolska in učiteljska

STANE
TERČAK:

Partizansko šolstvo v Zgornji Savinjski dolini

vprašanja, letnik I. štev. 2, maj-junij 1944 navaja v pregledu šolstva na osvobojenem in po NOV in PO Slovenije nadziranem ozemlju prvi Štajersko (Gornja Savinjska dolina z dvema šolama in enim učiteljem), Sočansko so začeli organizirati šolstvo v Solčavi in v Henini na Kozjanskem. Prvi učitelj v Solčavi je bil Albert Rajer-Borut, v Henini pa Ilijca Jančič-Trampuševa.

Poleti 1944: osvoboditev Gornje Savinjske doline. Pod vodstvom Franca Herleta začno že v maju s prvimi šolskimi krožki. Otroci so se zbirali po kmečkih izbah. Zanimivo je poročilo Komande solčavsko-logarskega področja Predsedstvu SNOS o organizacijskih prijemih šolstva z dne 26. VI. 1944:

»Ljudstvo je z veseljem sprejelo vest, da se bo zopet odprla šola... Za dan 27. VI. 1944 sem sklical roditeljski sestanek... 28. VI. bom imel vpisovanje, s 1. VII. pa se bo začel na tem področju redni šolski pouk. Poučeval bom v privatni hiši, ker je bila šola požgana in porušena. Pouk bo dopolnjen in popoldan... Prve tri dni v tednu bi poučeval v Solčavi, ostale tri pa v Logarski dolini... Referent za šolstvo Albert Rajer-Borut.«

Torej prvo pisano poročilo o pričetku partizanskega šolstva v G. Savinjski dolini. Prvi partizanski učitelj je bil domačin Franjo Petrač-Hotimir.

Z dokončno osvoboditvijo v avgustu pa se prične širok razmah. Vznikajo nove šole: Solčava, Luče, Ljubno, Radmirje, Gornji grad, Nova Šifta, Bočna Smrtna ob Dreti, Gorica, Nazarje, Smihel nad Mozirjem, Rečica, Mozirje, Lepa Njiva in Povdovoljek.

JOŽE VOLFAND

OTROCI, TU NEKJE JE MEJA

Ije v belih krpicah in v svetlobi svenilašč ne nagaja... Približam se mu in ga z nasmehom rahlo zgrabim za uho.

— Bom atu povedal!

A prijeti tudi on sprejme dobrovoljno. Ce se tovariš smehlja, potem ne misli zares. Boli pa tako ne hudo. Na stenski urki kaže osem.

Otroci stoje v vrsti. Fantje že skor so vsi umiti in pregledani. Včasih prepustimo nadzor v kopalnici Borisu, starejšemu fantu, letos je v osmem razredu, odličen učenec, ki zavupo načelo vedno v redu opravi. Zaposlimo jih, kjer seda da. Poziv je nekoliko težje. Delovna terapija se sedaj nanaša samo na pletenje, šivanje, pospravljanje po domu, pričnostna dela. Vsek trenutek mora biti izpolnjen z zanimivo vsebino. Večina med njimi rada dela.

— Fantje, mir, poravnajte vrste, gremo. Po stopnicah ne štokljajte kot čreda slonov!

— Tovariš, bi me prosim pogledati?

— Ja, Vili.

Kaže mi vrat, ušesa in noge. Naganjivo se smehlja. Ko vidi, da ga opazujem, postane naenkrat stransko resen. Postavi se v pozno mireno. Umaknem pogled. Vili nadaljuje začeto. Ni, da bi se jezik. Saj niti za

tlik. Svet lučic je obsežen, njihov soj sega daleč. Ti, očka, in ti, mati, zakaj nista uvelja vsaj enega izmed žarkov te svetlobe, ko sta sklenila prid.

— Lahko noč, tovariš Jože, dobro spite!

Eden me poboža, drugi prime za roko, tretji buine vame. Eden od teh je iskren, drugi samo sladek, tretji malo užaljen.

Stopin je s svojimi v spalnico. Fantje se slacijo, odgrinjajo postelje in drug za drugim ležejo. Pošklim, če so oblačila zložena, copate na pravem mestu, pregrinjala lepo preganjanje. Vse je v redu. Gledam jih. Nekaj bi jimi rekel, povedal bi jim, da jih imam tako, tako rad... pa... Grem iz sobe. Vrtem se s kitaro. Zaploskajo. Kitara jim je prišela. Nasmejam se ob spominu na Tončka. Ko me je prvič slišal igrati in peti, je dejal:

— Ilte, tovariš, vi imate srebrni glas, ali ko bi vi meni lahko posodili vašo lepo frizuro, itte...

Igram v ritmu valčka, nato počasne, uspavanke. Spanec jih objemuje, razneženi so, tih. Oh, mati, ko bi te sedaj lahko objel! Verjetno misel ostane neizgovorjena, v zadnjih zvokih zaspne. Odložim kitaro, ugasnem luč. Naslonim se na okno. Snežinke se padajo. Naselje se kop-

zevo? Ti, dragi oče, malo truda je potrebljeno, truda za novo bitje. In prihodnost? Zanj je negotova, medla, trpka... Veš, mati, vredna si spoštovanja, ker si ga rodila. Nevredna si, ker ga ne ljubiš in ne neguješ. Spomnil sem se nekega članka v časopisu. Nato pa — ko vsi očete in vse matere sveta... ko bi vsi ljudje znali caniti to drobno in enkratno bitje — človeka in samega sebe... spoštovati zakon in ljubezen... svet... družino, tedaj bi se svet odel v praznično obliko vseprešnjače ljubezni, globokega spoštovanja in neizmerne sreče — tedaj ne bi bilo nobenih bomb, ne bi bilo, ne bi bilo mnogočesa...

Takih otrok bo, pravijo, čedalje več, rabil rodovom grobove, da-najšji svet. Kleli te bodo.

Odtrgam se od okna in smuknem v posteljo. Brskam po nenapisanih vtičih, urejam dogodek in gledam otroke. Slikam si jih v vsej celoti, s slabimi in dobrimi stranmi. Vidim, kako vstaja pred mano samo ena podoba, podoba človeka. Zanj se moraš boriti. Saj je to smisel življenja. Podari mu del svojega... ostalo ti bo zadoščenje, zadovoljstvo in sreča — zan sem nekaj dat, zato sem tudi nekaj sprejel — nehoti te nje same z bolečino in ljubezijo... srce je razburkano, obraz leden in hladen; otroci, tu nekje je meja, ki stena, ki je ne veste prebili, ker tako mora biti. A vede, skupaj bomo poiskali sončno mesto veščega sanjskega življenja...

Navil sem uro. Rahlo utrujen sem se obrnil k steni in zaspal. Jutri ob šestih bo treba vstati.

Konec

OBJAVE IN OGGLASI...

KOMPAS
OBVEŠCA

VABIMO VAS NA IZLET:

1. TRST-BENETKE — dnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.
2. Kombinirano 8-dnevno potovanje v GRČIJO v septembru. Prijave do 15. avgusta.
3. CARIGRAD-SOFIJA — 9-dnevno avtobusno potovanje v oktobru. Prijave do 25. avgusta.
4. WIG-64 — 4-dnevni avtobusni izlet na ogled cvetlične razstave na Dunaju. Prijave do 5. septembra.
5. V oktobru 7-dnevno avtobusno potovanje na AZURNO OBALO. Prijave do 20. avgusta.
6. 7-dnevni avtobusni izlet v BUDIMPEŠTO, PRAGO in DUNAJ. Prijave do 20. avgusta.
7. RIM—SAN MARINO, 6-dnevno avtobusno potovanje. Prijave do 1. septembra.
8. PARIZ: 7-dnevno potovanje z vlakom in avtobusom na mednarodni salon gostinske in hoteliske opreme v oktobru. Prijave do 29. avgusta 1964.
9. Potovanje z vlakom in letalom v PARIZ in LONDON v oktobru. Prijave do 1. septembra 1964.
10. Z osebnimi avtomobili v RIM — NAPO. LI — SAN MARINO v oktobru. Prijave do 2. septembra.
11. Z osebnimi avtomobili v AVSTRIJO in ČSSR: 6-dnevno potovanje v septembru.
12. 3-dnevno potovanje z letalom v DRUBOVNIK in Sarajevo. Prijave do 18. avgusta 1964.
13. SLOVENSKA KOROSKA — 6-dnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in koroške borce.
14. PO PREKMURJU — tridnevni avtobusni izlet.
15. SLOVENSKE GORICE — TRAKOCAN — dnevni izlet z avtobusom.
16. PLITVICKA JEZERA — CRIKVENICA — RIJEKA — dnevni avtobusni izlet.
17. PO ISTRI — dnevni avtobusni izlet.
18. PO DOLENJSKI IN BELOKRAJSKI — dnevni izlet z avtobusom.
19. PO GORENSKIM PREKO VRSICA NA PRIMORSKO — dvo in večnevni avtobusni izleti.
20. V KUMROVEC — enodnevni avtobusni izlet.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivno potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali.

KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski prenos. Kompas posreduje v najkrajšem času nabave potnih listov, vizumov ter menjaj platična sredstva in sprejem depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse proste in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevidje, spominske filatelične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča KOMPAS CELJE
Tomačev trg 1 — tel. 23-50

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 15. do 20. avg.
Janez ČERNEJ, veterinar
Celje, Trubarjeva 93
(Otok), Telefon 29-26.

Od 20. do 21. avg.
Marjan TISELJ, veterinar
Celje, Savinjska 3/11
(Savinjsko nabrežje).
Telefon 28-71.

KINO

KINO SVOBODA SEMPETER:
15. in 16. avgusta ameriški barvni CSP film
»PREPOVEDANE STRATI«.

19. avgusta ameriški film »MASCEVALEC ZOROS«.

20. avgusta francoski film »IZZIVANJA«.

22. in 23. avgusta ameriški barvni CSP film
»RAZBITINA LADJE MARY DEARE«.

KINO PARTIZAN, SEVNICA:

15. in 16. avgusta »DOKTOR IN LJUBEZNI«.

22. in 23. avgusta »RAZKOSJE V TRAVI«, ameriški barvni CSP film.

TURIZEM

DOPUST V GORNJI SAVINJSKI DOLINI

V Gornji Sav. dolini je v vseh turističnih naseljih — Lukah, Ljubnem, Gornjem gradu in Možirju precej prostih ležišč pri zasebnikih — zato priporočamo odditi v teh naseljih. Cena pensiona je od 1100—1500 dinarjev, cena ležišča 300—400 din. Povodno so možnosti kopanja v letnih kopališčih ter ribolov v Savinji in ostalih potokih.

PLANINSKE POSTOJANKE IMAO DOVOLJ PROSTORJA

Vse planinske postojanke na Celjskem tur. področju imajo do kraja avgusta se nekaj prostih ležišč. Za večje skupine priporočajo rezervacije. Cena pensiona do 1100 do 1400 din v planinskih domovih: Okrešelj, Menina planina, Možirska koča, Smrekovec, Hum, Paški Kožjak, Rogla-Skomarje, Oljka, Celjska koča, Smohor, Liscica.

ROGASKA SLATINA:

PLESNI TROBOJ MEST

V soboto bo v Rogaski Slatini v zdraviliški dvorani (15. 8. 1964) ob 20. uri mednarodni medmestni plesni turnir med mestci: Graz, Ljubljana, Maribor. Tekmovati bodo v standardnih in modernih plesih.

STANOVANJA

S prvim septembrom stejnjem na stanovanje dva dijaka, Naslov v upravi lista, izjem sobo z zajirkom za dijaka, Perko, Celje, Našičeva 1.

Za dobo enega leta izjem sobo. Plaćam vna-prej. Naslov v upravi lista.

Sostanovalca sprejemem, Naslov v upravi li-

• PRODAJ

NAVIP, izvozno podjetje Beograd-Zemun, skladislo Celje, razpisuje prodajo lagarskih in transportnih rabljenih sodov, licitacija bo dne 19. 8. 1964 ob 9. uri v skladislu Celje, Vruncova ulica 39. Vse informacije dobite ravno tam, oziroma po telefonu 26-97.

Motorno kolo »Galeb« 170 ccm in nova garažna vrata prodam, Trubarjeva 63.

Ugodno prodam pianino, Trubarjeva 53.

Prodam skoraj nov, dvosednežni moped T-12, Cesta v Laško 12.

Prodam radijski sprejemnik — Super baby po ugodni ceni. Naslov v upravi lista.

Zaradi selitve ugodno prodam poštivo, Ogled od 14. do 18. avgusta, Pahič, Cret.

Dobro ohranjeno CFB trivrstno »Lubava« harmoniko prodam za 45.000 din ali za menjaj za enakovredno BEA. Naslov v upravi lista.

Kuhinjsko opremo, radio »Savica« TMZ, umivalnik, mizo z dvema stoloma-furnir in kompletom zdanih stolnik-ogrodje prodam. Interesent se lahko zglaže do vključno 25. 8. 1964, Intihar Božena, Celje, Drčova 46/1.

Ugodno prodam spalnico, Kosi, Celje, Copova 7.

Prodam klavirsko harmoniko, dvanaest basno, primereno za začetnika, Teharje 25. Prodami rabljeno spalnico z vložki, Knez Jože, Slovensk trg 5, Celje.

Ugodno prodam hišo ter 2 ha zemlje v bližini Stor, Naslov v upravi lista.

Zaradi preureditev stanovanja ugodno prodam odlično ohranjeno Pretis-Primo (Tudi na ček, Cena po dogovoru.) Naslov v upravi lista.

Prodam dobro ohranjeno moped, Naslov v upravi lista.

Prodam moped Puch, Plačljiv tudi z čekom Ferme Maks, Pečevje 9, Store.

• SLUŽBE

Modna ženska konfekcija »Vesna«, Stančeva 11, išče kvalificirano trgovsko pomočnico in kvalificirano krojačico.

Sprejemni gospodinjski pomočnici k tričlanski družini v Kepru, Plača po dogovoru.

Naslov v upravi lista.

S prvim septembrom sprejemem mlajšo fričersko pomočnico, Zakošek Terezija, Brivsko-fričerski salom, Trnovanje, Celje.

Fotograf Ristič Stojan, Celje, Sernečeva 1, sprejme tukaj vajencu-vajenku s popolno osmiletko.

Ljubljanski dnevnik podružnica v Celju sprejme prodajalce za Ponedeljkov dnevnik za prodajo v nedeljo zvečer. Zasluzek dober. Oglasili se je v poslovnični dnevnik za celjske skupnosti in na Titovem trgu 5 do sobote dopolne.

• RAZNO

Dne 19. avgusta bosta v avtomobilu od Celja do Biograda na morju dve prosti mestni. Ponudbe pod »Dogovore«.

Surove smrekove fose zamenjam za cestni ali jih prodam. Ponudbe poslati na upravi lista pod šifro »Zamenjava«.

• KOMUNALNI SKLAD SKUPSCINE OBCINE SMARJE PRI JELŠAH

V zvez z 8., 9. in 11. členom Zakona o urejanju mestnega zemljišča (Uradni list LRS št. 8/63) 26. člena odloka o urejanju mestnega zemljišča na območju občine Smarje pri Jelšah (Uradni vestnik okraja Celje št. 35/63) in spremembni odloka (Uradni vestnik okraja Celje št. 1/64) razpisuje komunalni sklad skupščine občine Smarje pri Jelšah.

1. JAVNI NATECAJ

za oddajo mestnega zemljišča v uporabo za zgraditev enodružinskih stanovanjskih hiš v naselju Rataska vas v Rogaski Slatini.

Oddane bodo na podlagi tega natečaja spodaj navedene parcele pod naslednjimi pogoji:

1. Za zgraditev individualnih enodružinskih stanovanjskih hiš so odobreni naslednji tipi enodružinskih stanovanjskih hiš:

a) enodružinska hiša tipa A-P-36
b) enodružinska hiša tipa B-P-29
c) enodružinska hiša tipa C-2
d) vrstna hiša tipa C
e) dvojček tipa US 4

V smislu člena 20. pravilnika o izvajjanju ureditvenega načrta za naselje Rataska vas v Rogaski Slatini je predlagano tipe stanovanjskih objektov možno spremeniti le s pristankom sveta za urbanizem skuščine občine Smarje pri Jelšah.

2. Višina odškodnine za zemljišče je določena na din 150 za m².

3. Rok za začetek gradnje je najkasnejše v enem letu po izvršeni licitaciji, dograditev pa v dveh letih po pričetku gradnje.

4. Varčilno v višini 10 % skupnega odškodninskega zemljiška, to je odškodnine za zemljišče, im prispevka k stroškom za ureditev zemljišča, je treba plačati na ustrezni tekoči račun komunalnega skладa skupščine občine Smarje pri Jelšah, pri NB Smarje pri Jelšah najkasnejše do roka, ki je določen za vlaganje ponudb.

5. Začetni prispevki k stroškom za urejenje zemljišča znaša:

a) plačilo odškodnine za zemljišče v celoti,
b) 50 % določenega zemljišča začetnega prispevka k stroškom za urejenje zemljišča z rokom plačila do 31. 12. 1964, ostalih 50 % pa do pričetka same gradnje.

V plačana 10% varčilna se vzame v račun pri plačilu.

6. Rok za predložitev ponudb je 1. septembra 1964 na naslov: Komunalni sklad skupščine občine Smarje pri Jelšah.

V smislu 18. člena navedenega odloka obvesti upravní odbor skladu udeležence načrta o izidu istega najkasnejše v 10 dneh po dnevu ko je bil javni natečaj opravljen.

8. V primeru nepreričke gradnje v dolgem roku se gradbenemu interesentu vplačana sredstva vrnejo ter se parcela odda ponovno na javno licitacijo.

Vse ostale podrobnosti so na vpogled interesarjem iz ureditvenega načrta naselja Rataska vas, ki se nahaja na KU Rogaska Slatina in skupščini občine Smarje pri Jelšah noba št. 36.

za pridobitev zemljišč za gradnjo vrstnih hiš, dvojčkov in enojčkov na zazidalih enotah Ložnica v Zalcu, Semperje, Paršičje, Prebold.

Pravico do pristopa k javni licitaciji za pridobitev zemljišč po tem razpisu imajo vse pravne in fizične osebe, ki predložijo naslednjo dokumentacijo:

— proučne, oziroma pismene prijave k licitaciji;

— poljožni varčilni v višini 10.000 din na račun št. 603-17-681-1-233 Sklad za urejanje mestnih zemljišč, objavljenega v Uradnem vestniku okraja Celje, št. 31-63, v skladu z urbanističnimi projekti razvoja zazidalih enot na območju Občinske skupščine Zalec in na podlagi skladov na upravnega odbora z dne 5. 8. 1964 na slednji

NATECAJ

za pridobitev zemljišč za gradnjo vrstnih hiš, dvojčkov in enojčkov na zazidalih enotah Ložnica v Zalcu, Semperje, Paršičje, Prebold.

K javni licitaciji bodo pripuščeni le tisti, ki bodo vložili prijavo za pristop k licitaciji, v pismeni obliki in vplačili varčilno ter predložili pred licitacijo potrdilo o vplačilu.

I. Kraj Zalec — soseska Ložnica:

4 dvojčki — izključna cena 400.000 din

6 vrstnih hiš — izključna cena 400.000 din

II. Kraj Prebold — soseska Teraza:

6 enodružinskih hiš — izključna cena 340.000 din, ki v vsaki zazidlani parceli pa se izvrši pogodbeno doplačilo 60.000 din kot prispevki za vodovod in električno sekundarno omrežje.

III. Kraj Semperje — zazidalni del na jugu:

4 dvojčki — izključna cena 400.000 din

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

FEDOR GRADISNIK
VIŠJI ATLETSKI TRENER

Upravni odbor centra za šolanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov pri Zvezzi za telesno kulturo Slovenije je podelil predsedniku AD Kladivar in znamenu športnemu delavcu, Fedoru Gradišniku naslov višjega atletskega trenerja.

Tudi ta naslov lahko tohtačimo kot priznanje za Gradišnikovo dolgoletno strokovno delo na atletskem področju.

PREMALO ZANIMANJA

Cudno, človek bi lahko rekel skoraj neverjetno.

Plavalski klub Neptun je organiziral v letošnjem letu tri plavalne šole, tri šole, v katerih naj bi se otroci naučili plavati. Pobuda je razumljiva, saj je med našo mladino še vse preveč neplavalcev. Zato bi pričakovali, da bo naval v te šole velik ali vsaj zadovoljiv. Toda, podatki o njihovem delu govorijo drugače. Medtem ko sta se dve šoli že končali v juliju, je tretja v teku in bo zaključena 20. avgusta. Prvo je obiskovalo šestnajst, drugo pa osemnajst otrok. Razen treh, so se vsi ostali naučili plavati. Tretja, plavalska šola Neptuna je začela z devetimi prijavljenci. Premalo, vsekakor premalo!

Lepo in prijetno je v plavalni šoli...

Dober začetek

KLADIVAR I SLOBODA I

Kladivarjev debut v drugi zvezni nogometni ligi je uspel. O tem govoriti ne samo rezultat, temveč tudi igra, ki so jo pokazali domaćini. Dvoboj z renomirano ekipo tuzlanske Slobode, ekipo, ki resno pretendira na prvo mesto, se je končal z neodločenim izidom 1:1. Kladivar ni bil samo enakovreden nasprotniku gostom, temveč v pretežni večini celo boljši tekmelec. Po priložnostih, ki so jih imeli domaćini, bi ne bilo nič čudnega, če bi osvojili obe točki. Navzlic temu je remi izreden uspeh, zlasti še, ker je bil izbojevan v tekmis takšnim moštvo, ki resno ravnala na povratek v prvo zvezno ligo.

Kladivarjeva enajstorica je delovala brezhibno. Lahko bi rekli, da ni bilo slabega mesta, pa čeprav smo

včasih s strahom zrli v vrata. Po igri, ki so jo pokazali, pa je skoraj da odveč sleherna bojazen o nadaljnji usodi te enajstorice. Dobili smo vtiš, da se bo novinec v ligi solidno uveljavil in držal, zlasti še, če bo nadaljeval s takšno igro in tolikšno prizadevnostjo. Zato, prva pohvala vsem skupaj!

Po tekmi smo se zapletli v razgovor z vratarjem Cafuto, ki je po prejetem golu zapustil igrišče zaradi poskodb. Videti je bil utrujen in bolan.

— Kako ocenjujete tekmo, smo mu zastavili vprašanje.

— Lahko smo zadovoljni in srečni nad rezultatom in potekom igre.

— Kako pa je bilo z golom, ki ste ga prejeli?

— Pravzaprav niti ne vem, kako je padel. Ce bi ne bil poškodovan, bi se mreža za mojim hrbotom najbrže ne potresla. Udarec v mojo glavo je bil tako močan, da me še zdaj strašno bol.

— Ali menite, da boste lahko branili prihodnjo nedeljo?

— Mislim, da ne bom; sicer pa bo že Bauman nared, da bo branil vrata.

— Kaj pričakujete od naslednje tekme z BSK v Slavonskem Brodu?

— Težko je reči, toda, če se bodo vsi igralci zavzeli tako kot danes, potem upam, da se ne bomo vrnili praznih rok.

Uspeh v prvi tekmi je vsekakor pomembna moralna opora za nadaljnje tekmovanje. Naj bo spodbuda za doseglo novih uspehov.

M. Božič

SAH V PREBOLDU

V okviru dneva hmeljarjev je bilo v nedeljo v Preboldu tradicionalno srečanje šahistov-tekstilcev Jugoslavije. Organizacija turnirja je bila tokrat odlična. Sodelovalo je šestnajst ekip; vsaka pa je štela po štiri igralce. Zmagali so šahisti varoždinskega Varteka z 52 točkami pred Tekstilindušem iz Kranja s 45 in ekipo tehnične tovarne v Preboldu s 44 in pol točke itd.

Naši prvenstveni tekmovanja v conski ligi pa je določen za 6. septembra.

Kdo bo četrти član vzhodne conske nogometne lige?

Po sklepu Nogometne zveze Slovenije se bosta prvaka obeh conskih lig, to je vzhodne in zahodne, avtomatično uvrstila v slovensko nogometno ligo. Tako bodo za uvrstitev v to ligo odpadle mučne in dolgotrajne kvalifikacije. Vsekakor prednost, ki jo kaže pozdraviti.

Poleg večjega števila okrajnih pa tudi medobčinskih lig in enotne slovenske conske nogometne lige bo od letos dalje v slovenskem merilu obstajalo še eno prvenstveno nogometno tekmovanje. Gre za tako imenovani republiški conski ligi, vzhodno in zahodno, kot vmesni stopnji med slovensko ter okrajnimi ligami.

V vzhodni conski ligi bo sodelovalo deset klubov, od tega po štirje iz mariborskega in celjskega območja ter dva iz murskosoboškega. Letos so vodstvo nad tekmovanjem v vzhodni conski ligi sprejeli Mariborčani, prihodnje leto pa bo ligi oddel v Celju.

Po sklepu komisije za nogomet pri Okrajni zvezi za telesno kulturo v Celju bodo od celjskih moštev nastopili v tej ligi: Olimp, ki je v minulem prvenstvenem tekmovanju izpadel iz slovenske nogometne lige, zatem prvaka obeh skupin okrajne nogometne lige, to sta Velenje in Slovenske Konjice ter ... Za četrto mesto v conski ligi se potegujeta dva kandidata, oba drugoplasirana v obeh skupinah okrajnega nogometnega tekmovanja, in sicer Papirničar iz Radeč ter Partizan iz Žalca. Glede na dogovor med prizadetimi klubmi, se bosta oba kandidata za prsto četrto mesto pomerila v kva-

Ob vstopu ND »Kladivar« v II. zvezno ligo

želimo konstruktivno razpravljati

Ne je zaradi članka prof. Metoda Klemencia: »Sportni javnosti v premislek« v predzadnji številki CT, temveč predvsem zaradi izredno pogostih širokih razprav med — predvsem mladimi — ljudmi o vprašanjih, ki se porajajo ob vstopu »Kladivarja« v II. zvezno ligo, (ne zaradi vstopa samega!) smo se odločili, da v našem lokalnem časopisu začnemo razpravo o nekaterih problemih, ki so sestavni del jugoslovenskega vrhunskega športa sploh. Menimo, da smo prav mi mladi o tem najbolj upravičeni razpravljati, saj se večina mladih — pod takšnimi ali drugačnimi pogoji — ukvarja s to ali ono športno panogo.

Ceprav smo prepričani, da bi lahko nogometna zveza Jugoslavije z nekaterimi radikalnimi posegi delno sanirala nezdravo situacijo v našem nogometu, se nam zdi prav, da se pogovorimo o tej situaciji zelo konkretno v naši sredini tako, da apliciramo dejstva na našega predstavnika v zveznem tekmovanju. Tako bo naša mnogo konkretnejša razprava veliko koristnejša, kot pa abstraktno razpravljanje o splošnem problemu, pa ceprav je nujno upoštevati nekatere generalije, ki so skupne za ves jugoslovenski šport — še posebno za nogomet.

Prepričani smo, da smo se razumeli. Ne želimo uprizoriti nobenega »napada« na članstvo »Kladivarja« v II. zvezni ligi, temveč le odkriti (s polno mero družbeno-politične in strokovne angažiranosti) razpravljanju o nekaterih vprašanjih, ki se ob težkem prehodu iz conskega v zvezni razred nedvomno pojavljajo. Da pa bo razprava čimširša, vsestranska in še zlasti konstruktivna, smo se odločili, da bomo za mnenja poprosili:

a) aktive in Občinske komiteje ZMS, b) samoupravne organe, c) družbeno politične in športne delavce, d) pedagoge telesne vzgoje, e) predstavnike ND »Kladivar« itd.

Ze v uvodnem članku pa želimo samo bežno opozoriti na nekatere — po našem mnenju — izredno pomembne momente:

1. Tudi mi mladi toplo pozdravljamo velik uspeh »Kladivarja«, ki je navzlic težkemu nasprotniku v kvalifikacijah uspel tudi v di-

Keramična industrija Livoje — Celje razpisuje

za šolsko leto 1964/65

ŠTIPENDIJE

za študij na:

- fakulteti za naravoslovje in tehnologijo-kemijski oddelek;
- ekonoški fakulteti;
- srednji ekonomski šoli;
- srednji tehnični šoli — strojni oddelek;
- srednji tehnični šoli — kemijski oddelek;
- fakulteti za arhitekturo in gradbeništvo.

Prošnje vložite do 15. 8. 1964 ter priložite zadnje šolsko spričevalo in potrdilo o premoženjskem stanju staršev z navedbo, koliko družinskih članov vzdržujejo.

Prednost imajo otroci staršev, ki so v delovnem razmerju s podjetjem in aktivnih udeležencev NOB, kakor tudi študenti višjih letnikov.

Kadrovska komisija pri Cestnem podjetju v Celju razpisuje naslednja delovna mesta:

Vodja asfaltnegra obrata (odseka) 3 kvalificirane strojnice gradbenih strojev

Pogoji: za delovno mesto pod 1) gradbeni tehnik, pod 2) kvalificiran strojnik; prednost imajo prisilci s praksou.

Prejemki po pravilniku o osebnih dohodkih.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

OKRAJNO PRVENSTVO V STRELJANJU

Okrajno prvenstvo je bila zadnja preizkušnja strelcev celjskega okraja pred republikanskim prvenstvom, ki bo 14. in 15. avgusta. Doseženi so bili dobiti rezultati. Tako je občinska ekipa Celje dosegla z MK pistolo Družov nov ekipni državni rekord, ki pa ne bo priznan, ker prizreditelj ni namestil dovolj velikih okvirjev za tarče. Ekipo so sestavljali: Jože Tržan, Mejašek, Stražiar in Rozman. Na okrajnem prvenstvu je 25 strelcev izpolnilo normo za republikansko prvenstvo.

Rezultati: Vojaška puška: 1. Jager 497, 2. Rozman 492, 3. J. Tržan 492. MK puška proste izbire — člani: 1. Petrovič 537, 2. Jager 537, 3. Dečman 529; mladinci: 1. Seršen 543, 2. Pihter 535, 3. Brečko 525; MK puška serške izdelave: 1. Dečman 513, 2. J. Tržan 504, 3. P. Tržan 484; mladinci: 1. Pihter 492, 2. Brečko 491, 3. Seršen 484; ženske: 1. Dobovičnik 535, 2. Želj 524; MK pistola proste izbire: 1. J. Tržan 534, 2. Mejašek 531, 3. Dobovičnik 511; MK pistola Družov: 1. J. Tržan 523, 2. Jordai 521, 3. Stražiar 509.

E. S.

RADIO CELJE

V nedeljo, 16. avgusta bo imela celjska radijska postaja naslednji program: 12.00 pogovor s poslušalcem, 12.10 obvestila, 12.15 naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 volalni zabavni ansambl, 12.45 Marjan Jerin: Le naprej odred Kozjanski.

Tudi v tednu od 17. do vključno 23. avgusta bo celjska kronika vsak delavnik na spredu ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35 ter zabavna glasba in reklame ob 17.45. Razen tega se bodo zvrstile še naslednje oddaje:

ponedeljek, 17. avgusta: 17.15 italijanske povopeke, 17.25 športni pregled;

torek, 18. avgusta: 17.15 kvintet Avenink, 17.25 mladinska oddaja;

sreda, 19. avgusta: 17.15 operne melodije;

četrtek, 20. avgusta: 17.15 skladbe Glezna Milleria, 17.25 radijska univerza;

petek, 21. avgusta: 17.15 komorni moški zbor;

sobota, 22. avgusta: 17.15 za prijeten konec tedna;

nedelja, 23. avgusta: 12.00 pogovor s poslušalcem, 12.10 obvestila, 12.15 naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 majhni zabavni ansambl, 12.45 Franc Kramer: V domu onemoglih v Potzeli.

reknti borbi za vstop v zvezni tekmovalni razred. Ta uspeh se nam zdi še toliko pomembnejši, ker je bil dosežen s celjskimi nogometniki in ker se je ravno v Celju eksponirala množičnost in kvaliteta slovenskega nogometa sploh.

2. Popolnoma razumljivo je, da se je moral »Kladivar« za tekmovanje v II. zvezni ligi okrepiti. Smatramo pa, da je bil vse pre malo deležen razumevanja nekaterih nogometnih kolektivov. Ne da bi se podrobnejše spuščali v pregled precej skromnega spiska okrepitetov smatramo, da je eden od virov gnilobe v našem nogometu sploh, često menjavanje klubov nekaterih igralcev in različne »transakcije« pri tem.

3. Smatramo, da »Kladivar« že v prvi fazi — ko se nedvomno srečuje z mnogimi težavami — preskopo obvešča javnost o svojem delu. Skrbi za čimvečje javnost dela bo nedvomno potrebno posvetiti več pozornosti.

4. Izredno pereče vprašanje finansiranja novega drugoligaša moremo reševati skupaj, javno preko organov samoupravljanja.

5. Dalje je tu vprašanje vsestranskega vrganja vseh športnikov, še zlasti nogometnika, (predvsem mladih) kajti ti so v največji meri vzbled (pozitiven ali negativen) najmlajši generaciji. Ne konstatiramo obstoječega stanja, toda želimo, da se že v kali zatru pogoj, ki bi rodili celjskega Miladinoviča ali Sekularca. (Seveda mislimo tu na njihove nešprotne izpade).

Tu je seveda še vrsta vprašanj, o katerih bomo prihodnje še pisali.

Upamo, da bomo uspeli. Želimo pa z razpravo, ki jo danes začenjammo predvsem pomagati »Kladivarju«, ki je odlično startal, pri njegovih športnih prizdevanjih; istočasno pa opozoriti na negativne pojave, ki so reden spremjevalec našega nogometa. Ti pojavi v Celju ne smejo dobiti »domovinske pravice«, za kar pa smo vsi — tudi mlada generacija — v celoti odgovorni.

Sekretariat Okrajnega komiteja ZMS Celje

SEDEF IN VANDAL

V Kamnici pri Mariboru so bile konjske dirke, na katerih so tekmovali tudi za republiško prvenstvo v preskakovjanju zaprek. V tej disciplini je Celjan Cik na konju Sedefu zasedel tretje mesto, v ekipnem ocenjevanju pa Cel

ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA —

PREDSTAVLJAMO VAM AVTORJA
NAŠEGA NOVEGA PODLISTKA

JURIJ BREZAN

Jurij Brezan je plodovit pisatelj lužiško-srbske narodnosti manjšine in nosilec vzhodnonemške narodne literarne nagrade in manjšinske nagrade Cišinskoga. Kot sin delavca v kamnolomu Jurij Brezan v svoji Hanuš trilogiji slika trpljenje in boj lužiških Srbov v času Weimarske republike in hitlerizma. Ta narodnostna manjšina, slovanski otoček v nemškem narodnostenem morju, se je po drugi svetovni vojni odrešel ponemčevalnih spon in živi politično ter narodnostno svobodno življenje.

V nekaj nadaljevanjih bomo predstavili pisatelja Jurija Brezana, z njegovo umetniško besedo pa delčke iz življenja naroda, o katerem smo le mimogrede slišali v šoli in s katerim smo žal imeli vedno zelo šibke stike. Prevod iz obsežnega knjižnega zaklada Jurija Brezana bodo seveda samo odlomki...

UVOD: Feliks Hanuš sin lužiškosrbskega malega kmeta in delavca v kamnolому, je bil zaradi svoje nadarjenosti sprejet na nemško gimnazijo. Iz protesta, ker so ga profesorji in sošolci siliči k odpovedi njegove srbske narodnosti, se je napil v lokalno, ki je bil za gimnazije prepovedan...

Vzeli so mu preostanek borne štipendije. Pet mark več je bilo treba stakniti. Pet mark tedensko. Za to je bilo dovolj priložnosti — celo za kak pfenig več.

Vsako soboto je popoldne ob petih oblekel bel suknič in ga spet slekel, ko je poslednji gost zapustil planinsko kočo, do koder je bilo iz mesta tri ufe hoda.

... Kavica, trije sherryji, trije vinjaki, steklenica moželskega ... to skupaj znese šest mark in osemnajdeset pfenigov, gospodje. Prosim lepo. Hvala lepa!

— Dober večer, gospod šolski svetnik ... Ne, gospod svetnik! Rektorjevega dovoljenja nimam. O tem ni nič zapisanega v šolskih pravilih ... Torej steklenico sekta. Zelo rad, gospod svetnik.

— Štiri marke enainosemdeset, gospod svetnik.

— Pet mark? Hvala lepa, gospod svetnik. Hvala lepa za napojnico.

— Dober dan, gospod rektor Schönhalz. Steklenico johanisberškega kot vedno?

— Prosim lepo.

Saj vam morebiti ni neprijetno, če vam strežem, gospod rektor. Jaz sem vaš najboljši študent nemščine. Ce se tako želite, mi ne morete dati kaj drugega kot odlično, mar ne? Ko ste nam naložili naslov za spis »Katerih pet knjig bi vzeli s seboj, če bi bili dolgo obsojeni na samoto?« ste računali z »fajfo« za vsakega od nas. Dali ste mi odlično pripisom: Ce bi s tem briljantnim stilom šli malo bolj v globino...

Gospod rektor. Oči bi vam izstopile, če bi v spisu segel v globino!

Učim se latinščine, grščine, francoščine in angleščine tako zelo, kot tega sedem let nisem delal. Celo matematiko skušam razumeti, to ste nemara opazili.

Jurij Brezan: GIMNAZIJEC

Mislite, da je to zavoljo tega, ker ste mi zagrozili, ker ste me prestrašili?

Ugotavljate, da si z vzornim vedenjem in učenjem želim popraviti mnenje o »iztrjenem značaju« in da se iščem. Toda ne. Vljuden sem zato, ker nič več ne iščem.

Zelo se motite, kar prekleto se motite, gospod rektor. Ce hočemo iskati, je treba biti čvrst in močan, da ne omahneš od žeje, lakote in hrepnenja po... Nekaj takega bi se izčimilo, če bi segel v globino. Učim se kot norec, da bi vam, gospod rektor — oprostite, prosim — zavezal gobec.

Osebno, gospod rektor, imate sicer umazano dušo —, toda Fausta poznate odlično. Tako odlično celo, da sem se mu, po vaši zaslugi, približal še bolj, kot sem to zmogel sam.

— Se eno steklenico, gospod rektor? Ne? Prosim lepo. Štiri marke in osemnajst pfenigov, če smem prosišti. Štiri marke petdeset? Ostanek zame? Prav lepa hvala! Celo od vas vzamem načitno.

Ali pa ste morda opazili, da sem zardel?

Saj to sploh ni več mogoče. Čez take zadrege sem se že pretokel. V vašem dnevniku ob imenu mojega očeta tudi ne piše več kmet. Tam piše delavec. Tako je prav...

— Na svidenje, gospod rektor. Želim vam srečno pot!

Tu ste bili gost pri meni. Tam spodaj v mestu sem jaz vaš gost — in nič več.

Solski svetnik Maister se včasih pogovarja z mano. V odmoru me je vprašal, če še vedno delam na svoji povesti. Seveda nič več ne delam na njej. Ni mi do tega, da bi mu pravil, čemu nič več ne pišem. Morda so tu vzrok oči. Oči, ki utegnejo škiliti in kvarijo čisto podobo. Morda je vzrok tudi jezik. Nič več ni razumljiv. Jaz pravim »lepo in prav« — kalokagathos —, toda Bode razume nekaj čisto drugega. Jaz pa razumen danes takoj, jutri drugače. Danes je nekam rdečkasto, jutri spet bolj plavkasto. To je odvisno od tega ali hrépenim po Beati, ali pa me Bodo spravi do razmišljanja, če na koncu le nisem jaz tisti, ki je prisumknjen. No midva ne govoriva pogosto. Sploh ne hodim več k njemu, toda on pride včasih k meni.

Zgodil se, da celo filozofirava. Hočem mu dopovedati, da je cilj vseh naprejan: postati človek.

Bodo pa pravi: Človek je nesmisel. So samo ljudje višje rase in ljudje nižje rase.

Potem se najina filozofija neha že pri začetku. Ce se ne moreva zediniti, kaj je človek, potem preostane prekleto malo reči, o katerih bi si bila edina.

Z Winfriedom so stvari enostavnejše kot z Bodom. Tudi on ima filozofijo: Kakšne noge ima to dekle in kakšne prsi! ... Potem citira Ovidov verz »Ars amandi«. Umetnost ljubezni je zanj edina umetnost. Pomen življenja pa je, to umetnost osvojiti in vedno znova uporabljati. Winfried hoče postati letalec. Dokler ne bo padel, hoče imeti petdeset sovražnikov razbitih na tleh in petdeset deklet v postelji. Pravi, da bo vojna in da bo padel. Ravna se po tem. Najprej seveda pri dekletih...

Grit von Graheim se je poročila. Vzela je italijanskega grofa iz poslanštva. Baje izgleda kot Don Giovanni. Winfried pravi, da je narobe res, da je Gritin grof presneto blizu šestdesetih. Ali je tako, ali ni? To me niti ne zanima preveč. Vse kar vidim, je pač odivisno od šipe, ki je med nami, od tega, če je šipa čista.

Če z one strani šipe gledajo mene, potem izgledam osamljen. Pa nisem.

Nedaleč iz mesta na prvem griču proti jugu je kmetija, kjer je moja sestra tretja dekla.

Pogosto grem tja. Ce je lepo vreme, sediva zunaj na dvorišču na plugu, hlodu ali kamnu in gledava na mesto. Sestra vstavlja košček blaga in šiva eno svojih redkih svilenih nogavic tako, da komaj opaziš, kje je zašito. Vpraša me, kaj pomeni beseda »konsolidacija«. Povem ji. Brala je knjigo »Effi Briest« in vprasuje, zakaj je moralno biti tako. Povem ji. V obraz mi vrže, da me je videla z nekim dekletom ... Zgodi se, da poljubim ustnice kakega drugega dekleta zaradi hrepnenja po Beati ... Prigovarja mi — s skrbjo in materinsko — naj se raje učim. Pozabljam, da je sestri komaj šestnajst let in tretja dekla na kmetiji. Rada bi plesala. Pokažem ji, kako to gre in žvižgam melodijo. Uči se hitro in dobro pleše. Naše narodne plese ima v krvi in mistim, da je vrh vsega še čedna.

Peljal sem jo v gledališče, kajti oba žepa sta se mi napolnila z napitino. Srečala sva zdravnika dr. Schmidta z ženo in sinom Bodom. Predstavil sem jima sestro, ki je nosila narodno no-

šo, lepo, nedeljsko. Vinskordečo kriko iz volne, širok, v nešteto gub zložen predpasnik, slepeče belo bluzo pretkanjo s prastarimi motivi, priskupno kapico in zadaj črn širok trak zavezani v pentljko ter s konci vse do podkolenja. Iz vse oprave gleda v svet njen prikupen obrazek in gole roke, roke tretje dekle.

Ta noša, te roke so bile krive, da nisva sedela v dvorani, temveč na odru za stranskimi kulisami.

Slišal sem šepetati zdravnika Schmidta ženi na uho:

— Radoveden sem, v kaj se bo ta fant še razvil.

Tudi jaz, gospod doktor. Tudi jaz sem radoveden.

Večkrat peljam sestro na ples. Ne hodiva plesati v mesto ampak tja, kjer svá doma. Dvorana je majhna. Tla niso iz parketa, so iz hohlastih smrekovih desk. Orkester igra glasno in veselo. Včasih zgrešijo takt. Plesalci si lomijo jezike z vlijudnimi in lepimi besedami, plesalce pa se nasmihajo. Njihovim zarjavelim rokom prečvrsti stiski fantov komaj da povzročajo šibko bolečino.

Vse pleše vnesešeno. Ples zanje ni sredstvo za kdo ve kaj — je samemu sebi namen.

(Se nadaljuje)

ANATOMIJA NEKEGA SESTANKA

»Na vsak način se moramo sestati čimprejje, da bomo poiskali vzroke, zakaj in čemu prebijemo toliko časa na sestankih, kaj je na teh sestankih odveč in koliko časa izgubimo s tem, je zaključil predsednik debata v debati o koristnih ter nekoristnih debatah na sestankih, ki se začenjajo z in, pa, ter, tudi, da, zato, ker, sploh in naglasil, da prihaja era prečiščenih sestankov, kjer bo blestela ustvarjalna misel, logika, in, pa, ter tudi...

Komisija se je sestajala vsak teden v dveh mesecih in analiza se je bližala h kraju. Ugotovitve: »Tako ugotavljam glasom našega sklepa, da prekinemo z dosedanjem prakso prevelikega razpravljanja o nebitvenih zadevah na bistvenih sestankih, da je že kar v vabilih za sestanke dokaj nelogičnosti. Predvsem in nasploh je odveč besedica »in med običajno predzadnjo in zadnjo točko »Razno«, ki bi na bistvenih sestankih sploh moral biti črtana iz vabil, ker z vnašanjem misli pod »Razno« vodení vsebinski del bistvene točke, ki mora v konkretnih primerih objektivno nakazati probleme, ki so rešljivi s subjektivno aktivnostjo. Tako torej predlagamo, da se »in« v bodoče kot dosedanje breme črta iz vabil! 2. sklep: Ker doslej na sestankih nismo opazili dovolj udeležbe vseh članov v razpravi pod točko 1, ker so najbrž čakali, da pridejo na vrsto pod točko 2, bi bilo prav, če bi v bodoče imeli dnevni redi samo eno točko — konkretno, aktualno, ki bo podlaga subjektivni akciji subjektivnih sil, ki vodo morale znati kanalizirati nekorektno kritizerstvo, ki je sploh spričo cen postal aktualno.

In še in še so se nizali konkretno zamišljeni korekturni prijemi.

Na velevažen sestanek, z vabilom: 1. točka — Bistveno, 2. točka — Nebistveno, so povabili vse važnejše predstavnike najvažnejših institucij, organizacij, med njimi celo tri statistike, ki naj bi beležili, kolikokrat se ponavljajo podobne misli, da bi lahko s povprečnimi kazalci v bodoče tudi razpravo o bistvenem bistveno kanalizirali.

Steklo je. Predsednik in dvoje članov so imeli daljše referate, katerim so kasneje trije drugi člani napisali koreferate. Bilo je povedanega toliko bistvenega pod točko — Bistveno, da se je v glavah prisotnih ustvarila prava dilema, kdo bo lahko prvi posegel v razpravo o Bistvenem.

Zvrstili so se od 9 do treh popoldne. In stvar je tekla kot po »Spagi«. Le statistiki so zmagajoč beležili sinonimne izraze, fraze, termine in miselnne zvezze. Bistveno pa se je vlekelo v nedogled in ko so vsi ozarjenih lic začutili potrebo po reprezentativnem vzpodbudku, je predsedujoč označil drugo točko — Nebistveno. In vsi so pravilno razumeli ter se začeli razhajati.

Baje so statistično poročilo shranili v poseben predal in ga zapečatili, vse prisotne pa so obzirno obvestili, da je to toliko pomembna zadeva, da nikakor ne sme nihče vedeti, kje počivajo napori po Bistvenem in Nebistvenem, kajti... da, kajti uspehi so bili tako porazni, da je predsednik, ki je vneto zagovarjal ločitev bistva od nebistva, dobil srčni napad, ki bi se malo končal s smrtno.

—

STARSI IN OTROCI

Naslov pismene naloge je bil »Naši starši«. Andrejček je napisal takole:

»Ko mi dobimo svoje starše, so že toliko stari, da je prav težko spremeniti njihove navade in razvade.«

POČITNIŠKI SEZONCI

Dobr zaslužek!

Po pisarnah, v delavnicih ali na gradbiščih, vse povsod jih lahko najdemo. Njihovi mladi obrazni nam povedo, da so dijaki, ki so sedaj v času počitnic zamenjali šolske sobe z delovnimi mesti in namesto da bi guli šolske klopi, tolčejo s kladivili prenašajo zavoje v skladisčih. Clovek jih komaj spozna. Iz tistih mladih ljudi, ki so se pred dobrim mesecem prepisovali domače naloge so postali mladi delavci, ki s svojim delom pomagajo v sezoni, ko je zato dopustov pomanjkanje delovne sile.

Mnogo jih je. Toliko, da jih je nemogoče obiskati vse in o vsakem nekaj napisati. Zato naj spregovorita le dva, ki imata povsem različen počet. Prvega smo našli na bencinski črpalki na Ljubljanski cesti, drugega pa kar na strehi, kjer je zamenjal polomljeno opeko.

Z NAPITNINO JE PA TAKO...

— Dobar dan, kaj pa želite? Pet litrov? Olje in zrak v redu? Besede so mu tekle kot kakšnemu staremu uslužbencu in če ga ne bi poznal ne bi vedel, da je to dijak. Naj vam ga predstavim: JURE BIZJAK, drugec dijak gimnazije, sedaj je uslužbenec na bencinski črpalki ob Ljubljanski cesti.

— Kako pa ti je všeč delo na tej črpalki, je bilo moje prvo vprašanje temu delavcu - dijaku.

— Lepo je tukaj. Delo je prijetno in zelo zanimivo, saj imamo opravka z mnogimi ljudmi, domačini kakor tudi s tuji. Za letos je zanimivo, da ni od inozemcev največ Nemcov in Avstrijev, ampak prevladujejo Franci in Švedi. Tako se pri delu človek nehote nauči precej, tujih besed, lahko pa si tudi utrijuje znanje jezikov, ki se jih učimo v gimnaziji. V kolektivu se res lepo počutim, saj so me sprejeli kot sebi enakega in nimam manjvrednega

dela. Pri tem delu tudi človek dobro spozna ljudi. Ko sem delal še prve dni se spominjam, da so mi nekateri radi pokazali kako se naredi, če sem se zmotil, drugi pa so pri tem negodovali in niso imeli razumevanja z mano.

— Kako pa je kaj z napitnino? sem bil radoveden.

— Ta je pa odvisna predvsem od datumu in od ljudi. Zdaj se že toliko spoznam in vem, da tisti, ki dosti govoriti da najmanj. Seveda je pa tudi odvisna od tega, kako delo opravimo. Čim kvalitetnejše je delo, globlje poseže v žep stranka.

— Kaj pa drugo leto. Te bomo zopet videli tukaj?

— Tega še ne vem. Drugo leto bom imel maturo, pa vpis na univerzo in podobne stvari. Toda, če bom imel čas in če me bo kolektiv sprejel, bom rad prisel.

Tako je potekal razgovor z Jurptom na bencinski črpalki.

VROČE JE NA STREHI,
PA VSEENO...

Dostop do drugega dijaka ni bil tako enostaven. Zvedel sem namreč, da dela na strehi Ljudske restavracije. Sel sem po stopnicah, se splazil po podstrešju ter končno zlezel skozi luknjo na streho. Bilo je strašno vroče. Med skupino delavcev sem zagledal tudi dijaka MIRKA DOBERSKA. Pridom je zamenjal razbito opeko z novo in se ni bal, da bi padel s precej strme strehe. In kako se počuti na pri delu?

— Dobro, predvsem zato, ker so mojstri z nami zelo prijazni in imam zato še več volje do dela. Dela so tukaj zelo različna, največkrat pa sem na strehi. Res je na strehi precej vroče, toda vseeno je kar prijetno. Tudi misel, da bom dobil dobro plačo, me vzpodbuja pri delu.

— Za kaj pa boš porabil plačo?

— Saj veš, da skoraj vsakdo dela za to, da si polepša ostali del počitnic. Rad pa bi kupil nekaj športnih rekvizitov in tudi za šolske reči bo treba nekaj prihraniti.

— Dovoliš še eno vprašanje: misliš, da si si poleg denarja pridobil še kaj pri tem delu?

— Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno: denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem, ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Največji teleskop — oko v nebo, je na Mount Palomar v Kaliforniji. Zrcalni teleskop ima premer 5 m in je milijonkrat močnejši od vida očes. Doseg znaša dve milijardi svetlobnih let.

Prav gotovo! Največja pridobil je ta, da sem spoznal delo. Do sedaj sem v počitnicah delal že 9 mesecev in pri tem sem spoznal koliko je vreden dinar. Po mojem mnenju bi naj vsak dijak vsaj en mesec delal in to ne v pisarni, ampak nekje med delavci, da bi se tudi zamazal in prepot.

To sta bila le dva, ki razlikujeta glagola počivati in delati. Toda takih je še mnogo. Vsi si želijo eno:

denar. Denar je zanje pojem, za katerega je vredno žrtvovati prosti čas in prijetno kopanje, saj bodo potem,

ko bodo imeli denar, počitnice še lepše.

F. Kramer

Naj

V OSRČJU GORA

Našel sem jih v ranem popoldnevu pri malici. Domovanje so si uredili v lepih prostorih nove šole v Solčavi. Sprejeli so me z radostjo in prešernim smehom, ki je ob vznožju v soncu opranih gora imel svojstven zven. Bil je tako topel in sproščen.

Povabili so me na »ostanke« kolonije: ričet, po katerem so na gostotacale svinjske krače. Teknilo mi je, še posebej zato, ker sem se nedolgo zatem pehal z njimi za žogo ob mreži.

Vsega oznojenega (otroci so pač gibkejši in vztrajnejši) me je poklicala mamica kolonije ELIZABETA MAJCEN ali kar »naša mama« kot jo kliče s prav pobožno nadahnjenostjo 58 otrok.

»Zdele se mi je, da vam bo kavica prijala« in že svá obdana od njenih zvestih malčkov srebalna turško in zajadrala v pogovor o mladosti in mladostnem občutju. »Naša mama« jih ima že 66, a jih ne kaže. Kot dekle si spodreca krilo, žametno poboga najbližnjega dečka in iz skrečimi očmi pomežkne: »Velika družina smo in lepo se imamo. Prav, da ste prišli, naj tudi starši zvedo, kako gre otrokom.«

Torej, čas je, da jih predstavimo. Šoloobvezni otroci iz celjske občine letujejo v planinskem raju — v Solčavi. Pri izbiri so imeli srečno roko: večina otrok je bila potreba spremembe (iz zdravstvenih in socialnih razlogov). Lička so jim porjavela in dobila nekaj svežine in sproščenosti. Vsak drug dan jo mahnejo peš na izlete. Igla jim je na doseg roke, celo na Korošico so šli (seve odpornijski). Olševo, Logarska dolina, Raduha, Okrešelj — vsak drugi dan čudovita spremembra, nepozabni razgledi, težki, zeleni gozdovi in sive skale, ki se pno v nebo. In kristalno modra Savinja, ki liže osamljene skale, se zvrtniči v zelenih tolmlinih in vpija sonce.

Tu je zdravje doma in otroci se ga bodo naužili. In ko sem povprašal: »Ali bi raje bili ta hip na morju?« so me ne le otroci, temveč tudi

IZ DOMACEGA PLANINSKEGA VODIČA V LUČE PO OVINKIH

Pod Cernicem v Smrečju (gostilnica, avtomobilsko izletna točka) stopimo v avtobusa Celje—Gornji grad—Ljubljana in sledimo markaciji P. D. Domžale v desno navkreber. Po dobrih dveh urah zložne hoje preko Gojske planine, bolj strme, pa mimo Kisovca (Koča PD Cernice, 1447 m) do spema na Malo planino pred »jarsko kočo« (Počitniški dom Induplati Jarše, 1530 m), še četrte ure navkreber pa na Veliko planino pred »domžalsko kočo« (Dom PD Domžale, 1560 metrov).

V tem planinskem raju si je postavila svoje počitniške strehe še vrsta drugih delovnih kolektivov s kranjske strani. Pa tudi sicer ni skrbi, kam bi se pred neurjem zatekli ali kje bi prespal: skromnemu planincu je po vsej planini na voljo preko 200 gostoljubnih pastirskih stanov, da ne stojimo še novega vikend naselja v bližini žičnice iz doline Kamniške Bistrice. Žičnica za javnost ne občutuje.

Velika planina je obsežen smuški svet in izhodišče za nadaljnje izlete, med njimi za turo na Korošico.

Z Velike planine se vremeno mimo »jarske koče« čez Gojsko planino, levo od odcepisa za Črno (1,5 ure) in nekaj niže je od odcepisa za Marjanje njive (vodnjak) in že smo v zavetju listnatega gozda. Po pičilih dveh urah spusta smo pri sv. Antonu, v partizanskem Podvolovljeku, kakor se imenuje gornja dolina Lučnice. Se enkrat toliko po cesti ob bistri Lučnici (rezervat za potokno postri in lipana), pa smo v Lučah — če nas na ovinku ne zadrži brezimmo gostišče PD Celje (krstimo ga kar za gostišče »Lučnica«).

Izlet je izvedljiv v enem dnevu; toda prebiti na tej poti dva dni, pomeni več kot dva krat toliko turistično-planinskega užitka.

G. G.

vodiči radostno zavnili: »Kaj še, tukaj je lepše!« In kdo bi verjel; ta kolonija je resnično mlada. Med širimi vodiči MARIJO KRAJNC, LENKO MAZEJ in JOZICO PRZNIK (vse tri so dijakinje celjskega učiteljišča) prednjači po letih MIRAN BRATUSEK, ki je ravno letos položil zrelostni izpit na celjski gimnaziji. Se mlajši pa je ekonom kolonije LENKA GRM, gimnazijka. Med zvonkim smehom nam je zaupala, da so težave z nabavo zelenjave in včasih tudi kruha, kajti vezani so na avtobus, ki jim to pripelje iz Mozirja ali Ljubnega.

»Enkrat se nam je zgodilo, da smo ostali brez kruha!« je dejala, »pa je naša mama rešila problem tako, da je skuhal slastne žgance!«

Razkazali so mi sobe. Solski redi so postali prijetne spalnice, čiste in prostorne. Tu sem srečal še mladega »zdravnika« kolonije MARTO MUHA — dijakinjo šole za zdravstvene delavce v Celju. »K sreči nismo težjih primerov. Težave so z žulji in glavobolom. V težjih primerih pa bi morali klicati zdravnika iz Ljubnega,« mi je resno zagotovila, ko sem povprašal o zdravstvenem počutju otrok.

Radost, smeš, prešerna razigrnost in resnoba ter odgovornost — vse je nekako pomešano v pravilnih razmerjih in najraje bi sam bil otrok, ki bi užival skrb teh mladih vzgojiteljev. Ko jih takole opazujes, vidiš, da bodo jutri z vso resnostjo

Poslednji bronasti žarki so nemirno božali brnske hiše, velike nasade v parku in ljudi. Nebo je bilo rdeče kot da bi ga polil z malinovcem. Na majhni vzpetini Brna se bohoti grad Štěmberk, okoli katerega se — kot otroci okoli materinega krila — razvija staro mesto Brno. Moderno je bilo okrog leta 1920. Stavbe so velike, masivne, brez izrazito opredeljenega sloga. Razstavnih oken je malo, ulice so precej monotone in dolgočasne. Ritem in ton dajejo mestu le tramvaji, moderne »Škoda« in s super moderno obliko izdelane Lambrette... Razmazani tramvaji ropočajo po skrivenih tračnicah svojo nemirno pesem. Vozijo brez sprevodnika. Potni vrže 30 halešev v nabíralník, si odtrga iz bloka vozovnice in se pomakne naprej po lesennem trupu starega, dobrega tramvaja...

Ljudje so mirni skromni in izredno prijazni. Radi se pogovarjajo o svojih uspehih o domu, o drugih deželah. Le redko opaziš smeš na lici kaktega meščana: ljudje so zaskrbljeni.

Sprehod po cestah je prost. Hodiš lahko brez skrbi, kot da bi se sprehajal po prostrani livadi. Modernih stražarjev prometa — semaforjev — Cehi še skoraj ne poznavajo in tudi zbrasti prehodi za pešce si še utirajo pot.

Eden najzanimivejših muzejev na Češkem je Muzej jezuitov.

V podzemlje posušenih trupel — ki so glavna značilnost tega muzeja — nas je popeljal stara ženica krečasto belega obraza v črni obleki. Muzejski prostori se nahajajo v misterioznem podzemlju cerkve jezuitov, obdani z mrtvaško mistiko in temačnostjo. V šestih prostorih je razstavljenih okoli štirideset tru-

Počitniški KA LEJ DO SKOP

zavzemali mesta v svojem poklicu in če bi po njih sodil mladino, ki prihaja na prag carstva življenja, bi dejal, da ga ni mesta, ki jim ga ne bi zaupali.

In otroci. Zadovoljni so, res srečni.

To je druga izmena. V prvi jih je letovalo 40, v tretji, ki pa bo še užival avgustovsko sonce pred samim vhodom v Logarsko dolino, pa jih bo okrog 60.

Vsekakor je to letovanje najlepša pojava požrtvovalnemu delu društva prijateljev mladine v celjski občini.

Somrak se je plazil po meličih in škratnatih Raduhah je vse bolj tonila v temo, ki jo je napolnjevalo žubrevenje Savinje.

Se topel stisk rok, zvonek smeš in razšli smo se kot dobiti prijatelji, ki si imajo dosti povedati.

Jože Klančnik

UTRINKI Z LETOVANJA SEVNISKIH PIONIRJEV V ROVINJU

Celjski okraj ima v Rovinju lepo pionirske letovišče, v katerem je lahko v vsaki izmeni 150 otrok. V tretji izmeni od 14. do 28. julija smo prišli na vrsto tudi sevnški pionirji in pionirke. 56 nas je bilo iz vseh razredov osnovnih šol Sevnice, Krmelj, Sentjanž, Kala, Tržiča in Teče. Ker so prišli tudi pionirji iz Krškega, smo se znašli v Rovinju pionirji, ki smo se prvič videli. Nasemu taboru smo dali ime »Bohor«, življenje v njem pa je potekalo po ustaljenem dnevnem redu.

Stirinajst lepih dni sonca in kopanja nam je ustrojilo kožo in mnogi neplavalci so se seznanili s tchniku plavanja.

Tokrat sem bila prvikrat v koloniji. Najbolj si bom zapomnila skupno proslavo 22. julija, na kateri so sodelovali vsi mladinci iz vseh campov.

Radi smo šli v kolonijo in radi smo se tudi vrnil, čeprav se je marsikom ob slovesu zalesketala solza v očeh. Marsikdo je sklenil nova prijateljstva, katera bomo nadaljevali z dopisovanjem in medsebojnim obiski. Sklenili smo, da se drugo leto zopet vidimo. Jelka Drobne

VIHAR

POD BIOKOVIM

FERIALNO POLETJE JE DOSEGLO SVOJ VRH. PO VSEJ JUGOSLAVIJI POTUJE IN LETUJE NA TISOCE FERIALCEV. PAROLA FERIALCEV »SPOZNAVAJ DOMOVINO IN SE BOLJ JO BOS LJUBIL!« JE VSAKDANJA RESNICA.

Počitniško mesto v Makarski — sestavljajo ga šotori in vikend hišice ter 800 prebivalcev — ferialci — je eno največjih počitniških letovišč pri nas. Razen kruha, vode, postelje in sonca je v mestu mogoče najti tudi obilo zabave in razvedrilna. Sredi borovega gozda, kakšna 2 kilometra iz Makarske, se začne dan nekako ob 7 uri zjutraj. Lastna televizijska postaja poskrbi, da se tudi najbolj vztrajni spalci zbudijo. Najprej je slišati glas napovedovalca: »Tu radiotelevizija Goran - Savinja na dolgih valovih 800 metrov izpod Biokova, srednjih 300 metrov iznad plaže in ultrakratkih 30 metrov izpod kuhinje. Dragi ferialci, drage ferialke, dobro jutro!« Zatem se začne pester spored zabavnih in narodnih melodij, prepletjen z raznimi obvestili in nasveti, kako se je treba sončiti, kako se je moč izogniti neprijetnim bodicam morskih ježev itd. Po 9 uri, ko je končan zajtrk, se začne masovno preseljevanje ferialcev na plaže in plažice. Izbra je res bogata; na razpolago je skoraj 8 kilometrov peščene obale, obrobljene z zelenim borovim gozdom.

Mladi ljudje, ki so doslej študirali v Beogradu, delali v celjski tovarni emajlirane posode ali guliči šolske klopi kje v Makedoniji, se kaj hitro sporazumejo. K temu pripomore tudi ferialno pravilo — vikanje prepovedano. Dopoldne mine v kopanju in sončenju. Za tiste, ki so bolj

športni tipi, je ležanje najbolj bušast položaj, v katerem se lahko znajde človek, in zato vse dopoldne igrajo žogo, veslajo, namakajo trnke in igrajo karte. Tudi to zadnje je namreč šport, saj ni tako enostavno metati podobice na žgočem soncu.

Popoldan je spet rezerviran za kopanje ali za šport. Tokrat na olimpijskem stadionu. Na betonski ploščadi sredi letovišča je mogoče igrati košarko, odbojko, nogomet ali namizni tenis. Najbolj vroč je pri nogometu. Ta šport je pač naša nacionalna strast! Slišati je tudi veliko vpitja. Kot po navadi, navijači najraje zmerjajo sodnika. Ferialci se še najmanj spoznajo na košarko. Bili smo priča tegale dogodka. Ko je na košarkarski tekmi ekipa Beogračanov dosegla koš, je eden gledalcev na ves glas zavil: »Gool!« Sosed ga je hitro popravil: »Zdi se mi, kolega, da se ti kaj slabo spoznaš na tole odbojko!«

Ob večerih je dovoljeno gledati televizijo (pravo!), igrati karte, plešati, poslušati oddaje o jugoslovenskih pesnikih, dovoljeno pa je tudi spati. Vendar so taki, ki se odločijo za zadnjo varianto, bolj redki. Večina zna ceniti hišni red, ki dovoljuje ferialcem, da do enajste ure zvečer ostanejo budni. Med večernimi prreditvami je mogoče tudi pokazati svoje pevsko znanje, precej navdušenih gledalcev ima oddaja »Dve solzi v levem očesu«, največ pa oddaja, ki je na programu dan pred odhodom: »Vihar pod Biokovim«. Ta večer je v letovišču res pravi vihar. Slovo je kar težko, toda nič hudega, v letovišču bo tudi drugo leto dovolj sončna, kruha, vode in — ljubezni.

-kap

TONE VRABL:

Brnski vtisi

pel, starih 200 do 300 let, ki niso bila nikoli balzamirana. Kljub veliki starosti se na teh trupih še zelo dobro vidi ohranjena koža (črne barve je že zdaj) in oblike (meniške kute). Na stropu visi lesteneč iz samih človeških kosti, na steni pa se bohotijo glave umrlih menihov, cerkevih ve-

lakov, grofov in njihovih ljubic... V prvi sobi leži v velikanski krstiji baron Trenk, ki je bil ljubimec Marije Terezije in je umrl v ježi na gradu Štěmberk v starosti 87 let. Eden njegovih bratov je pokopan pri nas na sevnškem gradu, drugi pa je umrl v Parizu. Nad trupli menihov

je v steno vklesan znamenit latinski pregorov:

»To, kar ste vi, smo bili mi;

to, kar smo mi, boste tudi vi!«

Največja in najlepša znamenitost Brna je »Cerkev sv. Cirila in Metoda«.

Cerkev je mogočna stavba, sezidana v najčistejšem baročnem slogu. Notranjost ni opremljena s freskami: na stenah se nahajajo (poleg raznih pobožnih podob) še zanimive moderne plastike, vliste v bron, ki ponazarjajo Jezusovo križevo pot.

V slehernem českem gostinskem lokalnu se bleščijo na mizah politirski kozarci s plvom. Ljudje spijejo ogromno piva: najvnitrješji in najbolj žejni tudi po 26 vrčkov v enem večeru. Sicer pa moraš pitи pivo: ko izpijes en vrček, že stoji za teboj natkar s pladnjem polnih vrčkov piva in prazen vrček takoj zamenja s polnim. Hkrati položi poleg tebe še list papirja, na katerega vsakokrat znamuje, koliko vrčkov si že izpil. Ta verižna reakcija gre tako dolgo, dokler pri polnem vrčku ne poravnava računa.

Krème zaprejo že ob pol deseti uri zvečer in tako ni mogoče dobiti več alkohola. Zakaj? Preprosto zato, ker v kavarnah pivo ne točijo, vino in ostale alkoholne pijače pa so silno drage in ti tako preostanejo le še sokovi.

Brno ob enaindvajseti uri »umre«. Redke luči neenakomerno stegujejo svoje roke po bledikastem asfaltu in parajo temo na dvoje. Veter se pregača okoli oglov in po krošnjah dreves ter uspava mesto, ki se ob prvih žarkih — znanilceh jutra — zapet prebudi.

PRIKAZEN IZ GLOBIN

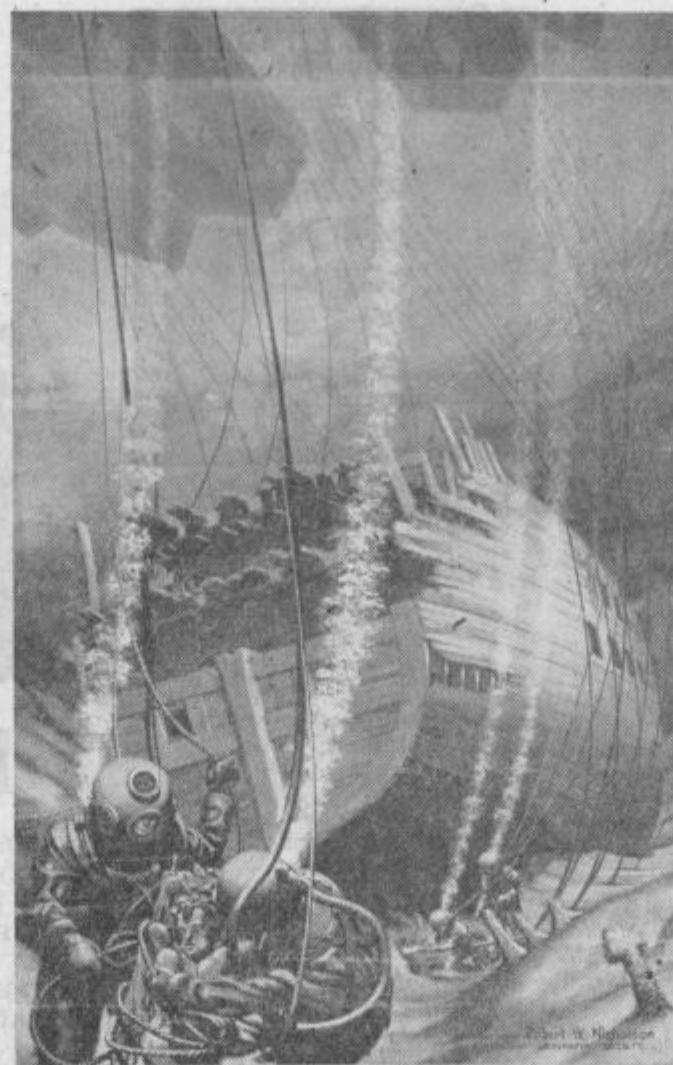
Lepa in sončna je bila tista nedelja 10. avgusta 1628. v Stockholmu na dalnjem Švedskem. Desetisoč glave množice so se valile proti pristanišču. Prostora že zdavnaj ni bilo več ne v pristanišču ne v bližnjih ulicah. Obetala se je predstava, kakršne Stockholm še ni videl.

To stoletje je bilo za Švedsko težko bolj kot katerokoli drugo: stalne vojne z Nemci in Poljaki, nekoliko prej z Franci in še prej z Norvežani, kasneje pa z vzhodnimi narodi, so povzročile trpljenje Švedskemu narodu. Po desetletjih stalnih vonj so si ljudje želeli samo še eno: m. r. Kako so spoštovali to besedo; skorajda je niso več poznali, le čutili so, da pomeni nekaj neznanško lepega. Zato so pozdravili vsakogar, ki bi jim prinesel mir. A mir so si lahko priborili le sami. Tega dne so nestrpno pričakovali doslej največjo in najlepšo bojno ladjo, kar jih je kdajkoli imela švedska kraljeva mornarica. Pričakovali so ladjo, ki je zaradi

svoje moči in sijaja ter nad, ki so jih vanjo polagale množice, dobila ime kraljeve družine — VASA.

Sonce se je že nagibalo v zaton, ko se je izza otoka prikazala ladja: velika, s snežno belimi jadri, okrašena s svetlikajočimi se pozlačenimi levjimi glavami in strah vzbujajočimi topovi. Že sama ladja je vzbujala strah... Ljudstvo je onemelo od lepote, a ne za dolgo: kmalu je pričelo vzklikati in vptiti vse vprek. Po ceremoniju, katerega se je udeležil sam kralj, je ladja počasi odplula, a ljudstvo je še vedno negibno stalo in gledalo za njo... Veter je počasi pihal in hladil od sonca in veselja razgretre ljudi. A postajal je vse močnejši...

Niti miljo še ni bila oddajena od pristanišča na otoku Beckholmen, ko je ladjo pričelo nevarno nagibati. Valovi so postajali vse močnejši in ladje iz spremstva so se morale vrniti v zavetje pristanišča. Močan sunek vetra je mahoma zaibal ladjo, da se je nagnila in ogromen val

iz albuma svetovnega popotnika

SAMOMOR NARODA

Ajnu živijo na Hokaju, najsevernejšem japonskem otoku. Pred prihodom Japoncev so živeli na vseh otokih Japonske, kar kaže tudi marsikatero zemljepisno ime.

Ko so prišli novi naseljeni, verjetno z otokov Tihega oceana in z bližnje Koreje, so potisni prejšnje prebivalce proti severu, v hladnejše kraje. Tako so dospeli na Hokajo in daljne Kurilske otroke, kjer počiva zemlja več kot pol leta sneg.

V svoji izolaciji Ajnui dolgo časa niso razvili lastne kulture. Novi naseljeni pa so se medtem spojili v japonski narod ter so na osnovi elementov, ki so jih prevzeli od Kitajcev, ustvarili svojo lastno kulturo.

Japonske slike iz 17. stoletja prikazujejo Ajnute oblecene v živalske kože; a še v začetku našega stoletja je mnogo družin živilo v jamah in zemljankah.

Cas pa je vseeno opravil svoje. Ajnui so sprejeli od Japoncev »kimono« in ga na svojevrstni način okrasili. Ravnog tako so spremenili hiše, način obdelave zemlje in še mnoge druge kulturne elemente.

Po veri so ti belci še nepojasnjene porekla antični. Vse kar jih okroža: kamenje, reke, sneg, drevesa..., vse ima dušo. Najbolj spoštujejo medveda, kot predstavnika boga planin. Če jim uspe, da ulovijo mladiča, ga žene hranijo na svojih prsih. Potem ga drže v kletki kot »spoštovanje« gosta še dve leti ter ga nazadnje z velikimi ceremonijami ubijejo, da bi osvobodili boga planin medvedjega telesa. Seveda pa pri tem medvedovo meso s lastjo pojed.

Za Ajnute je značilno, da so porasli z brado, žene pa so si do nedavnega tetovirale na ustnice z modro barvo nekakšne brke.

Ajnui so na svojevrstni način okrasili »kimono«

Mladina odhaja danes v šole, kjer se uči v japonsčini, tako da sploh ne govori več v jeziku svojih očetov. Največja želja staršev je, da se njihovi otroci povročijo z Japanci in pozabijo na svoje poreklo. Ajnui ne žele več biti Ajnui, pač pa se hočejo stopiti z velikim japonskim narodom. Tako smo priče kolektivne mu samomoru prastrega naroda. Njihove stare pesmi so mi znali zapeti, da sem jih posnel na magnetofon, le še starci z več kot sedmimi krizi na rameni.

Tibor Sekelj

vode jo je prekril: zajela je vodo... Ni se več zravnala. Nenadoma je nastala panika. Poleg 133 mornarjev je bilo na ladji še preko dvesto žena z otroki in 300 vojakov. Ladja je zajela vodo: bila je pretežka, da bi se zravnala. Komandant topništvo je sicer čutil nevarnost in je vedel, da lahko le razbremeni te reši ladjo. Ukarjal je zmetati v morje vseh 64 težkih topov, vendar je že bilo prepozno. Ladja se je mahoma potopila in potegnila s seboj v morske globine večino potnikov: le 50 se jih je utegnilo rešiti.

Prva vožnja ponosa švedske mornarice — ladje VASA — se je nesrečno končala. Nesrečno za posadko, nesrečno za ves švedski narod. Njegova usoda je ostala negotova še nekaj desetletij.

Ladro so kasneje skušali dvigniti, vendar jim to vse do leta 1956 ni uspelo. Tega leta pa so pričeli z dviganjem in končali delo še po petih letih, nakar so pričeli

z restavracijo in konservacijo ladje. Danes je v Stockholm pod parkom Skansen muzej »Vasa«, kamor zanese noge slehernega turista, ki obišče Stockholm. S kratkimi filmov o švedski zgodovini ti najprej vzbudijo predstavo o obdobju ladje VASA, nato pa si pod tem vtisom ladjo lahko še ogledaš. Pred žgočim poletnim soncem in zimskim mrazom jo ščiti aluminijasti oklep, znotraj katerega se v pari, ki povzroča stalen procenc vlage, v ozračju, »kopalata« ladja VASA in obiskovalec.

J. Terček

DAN IN NOČ

V nekem mondenem salunu je neka lepa gospa vprala znanega književnika, svojega gosta pri večerji:

— Prosim vas, bi mi lahko povedali, kakšna je razlika med prijateljstvom in ljubom?

— Pisatelj je, ne da bi okleval, odvrnil:

— Dan in noč, gospa.

(Nadaljevanje s 2. strani)

V dolini smo postajali slabe volje. Po 15 dneh ostati brez srnjaka je bila slaba legitimacija za družino. Tudi v dolini srnjaki niso padali. Kaj sedaj?

Petnajsti dan je Anza pripeljal Herr Nagelfesta Franeku na obračun. Nič ne bo, se ne grem domov, je dejal Herr Nagelfest. Brzojavil bom še za 7 dni dopusta v Nemčijo, in res sta s Franekom kar iz Podvojnega poslala telegram in tako je Herr Nagelfest lovil naprej.

Anzata je v spremstvu zopet zamenjal Funtjek in zopet sta se vračala s težko načelom nahrbtnikom.

S Franekom pa sva računala: že res, da vse takse in usluge znesejo več sto mark — kar edna vsoča je že bila, vendar pa trofeje, ki bi finančno največ navrgla — ni.

Tiste dni je prišel k nam nov gost, Herr Schaft. Ta je želel samo kapitalnega srnjaka, ki mu je namenil tri dni.

Naslednje jutro ga je vodil Milan, zvečer pa je bila vrsta na meni. Sam pri sebi sem premisljeval. Enemu 14 dni ni zadost, ta bi ga pa rad kar v treh dneh.

Veste, samo res kakšna dobra trofeja pride v poštev, drugega ne streljam. Takšna, kot je bila zadnjič v Lovcu objavljena na prvi strani, bi se mi prav prilegla.

Tudi sam sem si potihoma mislil. Za dve leti bi nam zvrhano napolnila družinsko blagajno. Če bi le bila kakšna za 100 točk pa bo tudi prav.

Ta dan je kazalo že v začetku precej drugače, kakor prejšnje dni. Komaj sva dobro vstopila v Zlebinjek, že sem mu pokazal srnjaka. Kar pripraven je za odstrel, streljajte, sem mu dejal. Ravno pa, ko se je Herr Schaft odločeval, je potegnil kratek piš. Srnjak je dobil gosta v nos in izginil. Še štiri kose srnjadi sva naštela v Zlebinjeku, predno se je začelo miračiti. Za odstrel ni bilo nič primernega.

Ugotavljal sem, da je Herr Schaft živo nasprotje Herr Nagelfesta. Bil je hiter, okreten z dobrimi refleksi, pa tudi tiho je znal stopiti.

Se kakšnih četrtek ure imava časa, če hitro stopiva skoz gozd, bo še toliko svetlo, da bova lahko pregledala Skojeve travnike.

Pot je curkoma lil in naju, predno sva imela še par korakov do planega.

Tokrat pa previdno, nadve previdno. To je eno naj-

HTROST

VLAKOV
NEKOČ

Dandanes so železniške proge visoko razvitih držav krepko opozorilo slehernemu pešču ali lastniku raznovrstnih vozil. Čim vidiš prog, pomeni: Pazi, kajti vlak, ki drvi, ne more paziti in voditi računa o cestnih prehodih...

V začetkih »puhajoče pošasti« pa je bilo drugače. Vlakvodja je bil odgovoren za vse, predvsem za varnost peščev na prehodih. Zanimiv je nek odstavek iz železniških analov o primeru v Hamburgu. Na eni izmed prog, ki v samem mestu križa preko dvajset ulic, je pred vlakom tekel železniški uslužbenec z zastavico v rokah in kričal:

»Pazite, vlak prihaja!«

Pri tem ni težko, da si zarnislimo, kakšna je bila hitrost.

KDAJ SO
IZUMILI

RADIRKO

Evropa je gumo spoznala šele z odkritjem Amerike. Izkoriscati pa so jo začeli šele z nastopom industrije. Prvi proizvod iz gume je bila radirka. Sporno pa je, kdo jo je izumil.

Dandanes ni nobena skrivnost več, kako pridobivamo gume. Vsi vedo za tropsko dreveso, ki izloča kaučuk, od katerega s predelavo dobimo gume.

Angleži trdijo, da je iznašel njihov kemik Prist.

AFORIZMI

Eni čitajo kapital, drugi si ga ustvarajo.

Palica ima dva konca. Če te kdo z njo tepe, je vseeno, za kateri konec drži.

— Ne kritiziraj! Eni so gluhi, drugi bi te lahko slišali.

LEPOTICE IZ VZHODA

Dekleti, kakršni sta na tej sliki, živijo tako v severnem kot v južnem Vietnamu. V obeh deželah je isti narod, ki pa ga ločujejo interesi velikih sil. V zadnjem času krvavijo ljudje tako na tej, kot na oni strani meje. Na jugu divja vojna osvobodilnih sil proti proameriškemu režimu, na severu padajo nedolžne žrtve pod bombami ameriških letal.

Kako dolgo bodo še ljudje plačevali visoko ceno za tuje interese?

odskočiti ne na levo ne na desno, sem sklepal, da bo lahko samo v gostem grmovju, ki se je kot velika krpa nahajalo ob robu deteljišča.

Mrak je bil že tu in ni bilo več dosti časa. Postavil sem gosta na spodnji kraj grmovja in mu še zabičal, da strelija le v primeru, ko bo res videl, da je srnjak in ko bo od grmovja že nekoliko oddaljen. Situacija bi se lahko usodno končala, če bi me v grmovju zamenjal s srnjakom, sam pa sem se potegnil v grmovje, obraslo z visoko travo in robidovjem. Že po nekaj korakih mi je zmanjkal tal, telebnil sem v majhno in globoko jamo, da mi je puško kar vrglo iz rok. Ko sem se iz jame rešil in segel po puški, se je srnjak počasi potegnil mimo mene in na zgornjem koncu zapustil grmovje. Takrat pa je drugič zagrmelo in srnjak se je sesedel.

(Konec sledi)

(Resnična zgodba iz lovskega turizma)

KITA TUJEGA PERJA

boljših pasišč za srnjad. Še minuto, dve, da se umiriva, potem pa sem prijel Herr Schafta za hlače in ga centimeter za centimeter počasi vlekel za sabo do roba.

Skozi luknjo v grmovju sem že videl rijavo liso. Le počasi naprej. Ko se je vejevje nekoliko bolj razmaknilo, sem videl, da je srnjak.

Še par korakov in se previdne, mogoče se kje le pa se tudi srnjak? Takrat pa se je iz vejevja počasi pokazala druga lisa. Srnjak! Lep, visok in močan, le odkod je vzel tako visoko rogovje?

Nisem še pošteno utegnil z roko datि znak za streli, ko sem že čul zvenk varovalke, moje rame se je za trenutek dotaknila gosta cev in že zagrmelo.

»Dobil je,« sem še čul in že je zletel Herr Schaft na travnik.

Ker nisem videl srnjaka

NENAVADNA TRANSKRIPCIJA

Ko je angleška kraljica Elizabeta obiskala Pariz, je bil med množico ljudi tudi neki človek, ki je mahal z velikim transparentom, na katerem je namesto »God Save the Queen« (naj bog čuva kraljico) pisalo »God Shave the Queen« (naj bog obrije kraljico).